

HÉTFŐI NAPLO

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
 Egy évre ----- 100.000 K
 Félévre ----- 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
 Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
 dinár. Ausztriában 2500 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
 VIII. kerület, Rökk Szilárd uca 3. szám
 Telefon: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-36

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 július 27

30. szám

Válogatott vízipolócsapatunk legyőzte az olimpiai világbajnok-együttest

Magyarország—Franciaország 7:2 (1:0) Biró: Delahey (Belgium)

A Császárfürdő féruszodájának szűk méretei nem tették lehetővé azt, hogy Franciaország és Magyarország válogatott vízpoló csapatainak első budapesti találkozását a nagy eseményhez méltó keretek között bonyolítsák le.

A közönség már a kora délutáni órákban rohamot intézett a pénztár ellen és miután a verseny nézőterén alig 3000 főnyi közönséget lehetett elhelyezni.

botránys jelenetek játszódtak le az uszoda előtti térségen. A francia kolónia tagjai sem tudtak drága pénzen levetni szerezni az ünnepélyes sporteseményre.

A mérkőzés különben az első perctől kezdve az utolsóig izgalmas volt. A magyar fiúk gyilkos és mindvégig heves küzdelem után erejük végső megfeszítésével győzték le az olimpiai világbajnokcsapatot.

Kár, hogy a mérkőzés hevessége itt-ott durvaságokba csapott át és ennek áldozata először Keszérü II., majd a francia Padou lett.

A válogatott vízpoló mérkőzésről a következő részletes tudósítást adjuk:

Ünnepi hangulatban lépett a francia válogatott csapat a part szélére, dresszükön a gall kakas díszlett. A franciákat a zöld-fehér sapkás magyar csapat követte és a csapatkapitány egy nemzetiszínű szalagos csokrot nyújtott át Padou-nak, a francia csapatkapitánynak.

Majd felhangzottak a francia nemzeti himnuszok: a Marseillaise-nek, utána pedig a magyar imádság akkordjai, amelyeket a közönség állva hallgatott végig.

Kölsönös üdvözlés után a csapatok a következőképpen állottak fel: **Franciaország: Zurfluck** (Libélule) **Perol** (Club Nageurs de la Seine), **Fibbe** (Pupilles des Neptune de Turcoing) — **Padou** (Cl. de Natation Turcoing) **Gruaz** (Sporting Club Univeritaire des France), **Demette** (Turcoing), **Mayaud** (Libélule).

Magyarország: Barta (III. TVE), **Fazekas** (FTC), **Iványi** (MAC), **Keszérü II.** (FTC)—**Wenk** (FTC), **Keszérü I.** (III. TVE), **Homonnay II.** (III. TVE).

Kezdet után az első percben Wenk foul-ja akasztja meg a mérkőzést. **Embaddobás**, Keszérü II. veszélyes

lövését Padou fogja. Keszérü II. tiszta helyzetből kapu mellé lö, Fibbe távolról irányított lövését Barta könnyen fogja. Zurfluck bravúrosan fogja Keszérü I. eles lövését. A bíró előbb Padou, majd Ivády foul-ját kénytelen lefújni. Homonnay veszélyes lövését Zurfluck kórnerre menti. Francia kórner hoz a következő percben Padou lövése is. Keszérü II. saroklövéséből is kórner lesz. **Keszérü II. arcan megsejri és kiáll.** A mérkőzés néhány percig szünetel. Kezdet után Wenket a bíró elusztás miatt kiállítja. **Az 5. percben Homonnay eles lövéssel megszerzi a vezetést. (1:0).**

A kitünően működő francia kapus Wenk két eles lövését teszi ártalmatlanná.

Szünet után az első perc mindjárt eredményt hoz. Homonnay lövését urfluck nem bírja fogni, **a visszapattanó labdát a résen álló Keszérü I. bevégja. (2:0).** Padou szenzációs, csavart lövését Barta teszi ártalmatlanná. **Wenk a Homonnaytól kapott labdát közelről becsavarja. (3:0).** Wenk szép lövésekapu fölé megy. **A 4. percben Homonnay leusztása meghozza a 4. gólt.** Padou csavart lövése Barta zsákmánya lesz. **Mayaud lövése hajszályúra megy a kapu fölé. Wenk és Keszérü**

I. lövései sikertelenek. Fazekasi foul miatt kiállítják. **A megített büntetőrugást Padou góllal értékesíti (4:1).** Fibbe lövése kapufáról pattan vissza. Keszérü II. kórnerből keletkezett lövése gólt eredményes, (5:1). Homonnayt foul miatt kiállítják a megített büntető-dobást **Barta bravúrosan kifogta. A Keszérü által a következő percben lött négy méteres védhetetlen gól (6:1).** Padou foul miatt ki lesz állítva. A védelem hibájából **Gruaz lövése gólt hoz a franciák részére (6:2).** Az utolsó percben Homonnay szép gólja (7:2) fejezi be az izgalmas mérkőzést.

Szilágyi Lajos éles kritikája Vass József miniszter szombati kijelentéseiről

Az ellenzék még egyszer megkísérli az új házbérfizetési rendszernek a novemberi negyedre való kitolását — A népjóléti miniszter tájékoztatásága a hitelviszonyokról

A többszobás lakásoknál sem lesz késedelmi kamat

A 33-as bizottság szombati tanácskozása, bár annak döntési joga nincs, lényegesen enyhítette a házbérfizetés nehézségeit. Az ellenzék „ Sturm“-ja arra kényszerítette Vass József népjóléti minisztert, hogy revizió alá vegye megváltoztatathatatlannak hirdetett elhatározását. A miniszter kijelentette, hogy a rendelet, amelyet a jövő héten kiad, általánosságban a negyedévi házbérfizetést teszi kötelezővé, ez a rendelkezés azonban csak azokra vonatkozik, akik negyedévenként lakáspénzt kapnak. Vonatkozik tehát elsősorban a köztisztviselőkre, akiket viszont a népjóléti minisztere azzal vizsgált meg, hogy fizetésemelésük — öszre maradj.

A magántisztviselők és munkások havi részletekben fizethetik a házbért.

Vass miniszter azonban — mint szombaton kijelentette —

azokat, akik csak havonként fizethetnek, egyszerűen késedel-

mi kamattal kívánja büntetni. A szombati döntés enyhítette ugyan a helyzetet, kétségtelen azonban, hogy

a népjóléti miniszter antiszociális politikája elkeseredést keltett mindenfelé. Érezte ezt Vass József is, aki még az ülésen felvonultatta Örfly Imrét, hogy az egyszoba-konyhás lakások bérlőit mentesítsék az egyszobalékos késedelmi kamat fizetése alól, mire aztán ígéretet is tett.

A 33-as bizottság szombati ülésének eredményéről

SZILÁGYI LAJOS
 a következőket mondotta a *Hétfői Napló* munkatársának:

— Az ellenzékét Vass József népjóléti miniszter szombati kijelentései nem nyugtatták meg. A rendelet kiadása előtt

még egyszer kísérletet teszünk arra, hogy az augusztusi házbérfizetésben maradjon érvényben

az eddigi részletfizetési rendszer és a miniszter rövidleált rendelkezéseit, amelyeket szombaton ismertett, s amelyek szerint csak a negyedévi lakáspénzben nem részlelt bérlők élhetnek a részletfizetés kedvezményével — csak a novemberi negyedben lépesse életbe.

Hibáztatjuk ugyanis, hogy a miniszter különbséget tesz lakó és lakó között, amit súlyosbít az a tény, hogy

a miniszter éppen a tisztviselőket sújtja.

— Az egyszobalékos késedelmi kamat ellen azért nem emelt az ellenzék kifogást, mert ezek az összegek jelentéktelenek és nem akartuk a részletfizetés engedélyezését veszélyeztetni. Különben is

a népjóléti miniszter kijelentette, hogy a késedelmi kamat elcsúszásán gondolkodik.

— Remény van arra, hogy nemcsak az egyszobás lakásoknál, hanem

a többszobásoknál is eljejt a miniszter a késedelmi kamat fizetésének kötelezését.

— A miniszter ur megdöbbentő tájékoztatást adott el a hitelviszonyok terén. Azt mondotta ugyanis, hogy a hitelviszonyok a két utolsó évnegyedben lényegesen javultak, hogy a bankok betétek fölött rendelkeznek és gondot okoz, mi-ként helyeznek el pénzeiket. *Hajmeresztő állítások.* Hiszen a bankok éppen most mondják föl — úgy lát-szik felsőbb nyomásra —, a személyi hitellek az egész vonalon.

Soha olyan türelmetlenek a bankok, mint most.

Tizenöt kártyakaszinó a rendőrség feketelistáján Suhancok a tabló mellett — Megrendszá- bályozzák a pesti klubokat

Két esztendővel ezelőtt a tözsdei rossz idején keletkezett Pesten a klub-láz, a szomorú emlékü beszédeken egy kissé alábbhagyott, de most, az általános gazdasági pangás idején újra meglepetésszerűen erőre kapott.

Soha ennyi kétes egzisztenciát nem termelt korszak Budapesten, mint a klubok korszaka. A rendőrség megállapítása szerint az utóbbi években történt csalások, sikkasztások és szélhámoságok elkövetői közül husz százaléknyi a kártyaszobában hagyta a bűnös úton szerzett pénzt.

Az áldozatra szánt játékosok kivül egész sereg embert vonnak el a klubok a tisztességes produktív munka elől, akik alkalmazottként szandákoznak a játékszenvedélyből maguknak egzisztenciát teremteni. Ezek kivételével azután teljes felületességgel járnak el a klub urai. Hogy a klubok alkalmazottai mennyire nincsenek megváltoztatva, arra jellemző, hogy egy terevárosi klub krupéja és egy játékos ellen bünyvdi feljelentés fekszik a rendőrségen.

A krupé és a játékos összejátsza, preperált kártyacsomaggal egy héten át minden este kifosztották az egész tablót.

A zug-klubok által kifertelt kétes egzisztenciák között az első helyet az ugynevett „slepperek” foglalják el. A slepperek száza a jó ismeretséggel rendelkező lecsusztó, tönkrement kereskedő, lecsusztó tözsölők közül kerülnek ki. A slepperek szállítják a játékosokat.

Olyan játékos után, aki teül a tablóhoz, ötszáz ezer koronát, álló játékos után pedig száz ezer koronát kap a slepper, aki eszéknél hat-hétszáz ezer koronát keres.

Hogy a slepper vad idegen embereket hajt fel, ezzel nem sokat törődnek a zug-klubok.

A polgárius hangzású társaskör és kaszinó elnevezés alatt meghuzódó kártyabarlangokban lehet a legtöbb példát látni erre, hogy ezek a zug-klubok minden eszközt felhasználhatnak csak hogy minél több áldozatot legyen. Hetenként többször is táncestélyt rendeznek, melyen a tagok által meghívott vendégek is megjelenhetnek. Egyik teremben a jazz band fülsüketítő zenéjére táncolnak a párok, a másik teremben pedig vígan áll a játék.

A kártyaterembe vezető ajtó látna-nyitva áll, idegenek öntönlének a kártyaszobába. A tabló körül tizenöt éves suhancok hemzsegnek.

akiknek a kezükben tartott kártyaszabályokból tanulmányozzák a chemin de fer szabályait és az azonnappénzre kapott huszont és ötvenezer koronákat hagyják ott a tablón.

A rendőrségnek ezen a téren preventív hivatása van. Erre az első lépést most teszi meg a rendőrség. Az illetékes ügyosztály hónapok óta dolgozik egy, a klubok megrendszabályozására készülő rendeltetvezen, mely erőlyes eszközökkel fog rendet teremteni a klub-dzsungelben.

A rendelet leglényegesebb pontja az, mely a további klubalakítások elé indokolt akadályokat gördít. Annál inkább szükséges ez, mert az alig megindult fürdőszezon alatt esupán

a Balaton melletti fürdőhelyekre felállítandó klubok alakulási kérvénye közül huszon-

hét fekszik a belügyminisztériumban. Eggyedül Siofokon négy klubot akarnak felállítani.

Szigoru megtorlást helyez kilátásba a rendelet olyan klubok ellen, melyek alapszabályaiktól eltérve, csak a kártyázás célját szolgálják, tagjaik felvételénél nem

A 12 éves Schneider Frigyes két esztendeig vándorolt Német- országtól Budapestig Vasárnap hozta fel Budapestre két kakastollas csendőrt

Különös és furcsa utas érkezett vasárnap délután a nyugati pályaudvarra. A Diósgyőr felől érkező vonat egyik szakaszából egy vézna természetű, kopotlan ötötötött kisfiú szállt ki. Két csendőrt kísért a gyermeket, aki valóságos elve-szett a két szép szál kakastollas csendőrlégny között. A két csendőrt komoly, hivatalos arccal kísért az apró emberkét, aki bámeszködő, kíváncsi szemmel nézett körül a pályaudvaron. A közönség sajnálkozva nézte a csendőrkísérettel érkező kis gyermeket. Sajnálkozásukat azonban csakhamar csodálkozás váltotta fel: a két fegyveres csendőrt táskájából szalonna és fehér cipő került elő.

— Egyél árva! — biztatták a kisfiút, aki széles mosollyal fogott hozzá az evéshez. A két csendőrt meglegedett arccal nézte a falatozó gyermeket, akit percek alatt egész tömeg vett körül.

A közönség kíváncsián érdeklődött, hogy miért kísérik a fiút, de a csendőrtök nem adtak felvilágosítást. Villamosra ül-

járnak el kellő óvatossággal és az ujjonnan jelentkező tagokat azonnal a kártyaszobába bocsátják. Ezeket a klubokat tettenérés esetén minden további nélkül beszüntetik és feloszlatják.

A kártyarazzikkal rendszeresen foglalkozó detektívcsoporthoz eddig már tizenöt olyan zug-klubot tart nyitva, melyeket a rendelet megjelenése után rövidesen feloszlat a hatóság.

A rendelet kibocsátása már csak rövid idő kérdése és a közönség józan része örömmel fogja fogadni ezt az intézkedést, mely fekete peseteket helyez néhány kártyabarlang ajtajára.

tek a gyermekkel és bekísérték őt a dunai kapitányságra. Itt azután kiderült a csendőrtök jelentéséből, hogy a kisfiút Schneider Ferencnek hívják, tizenkét éves, nemet az anyanyelve, magyarul egy szót sem tud.

A rendőrtisztviselő kérdéseire elmondotta a fiú, hogy Németországban, Meistmühleben született. Anyját nem ismeri, apja két évvel ezelőtt meghalt, a gyermeknek senki sem fogta pártját. Napokon át koplalt, éhezett. Mikor azután nem bírta tovább az éhezést, vándorutra indult. Két éven át bolygott, csavargott a gyermek. Németországban és Ausztrián át jutott Magyarországra. Utaközben könyvradományokból tartotta fenn magát. Dicsőjezőn figyelmeztetett rá a csendőrtök és ma felhözött Budapestre. A kalandos életű Schneider Frigyes ideiglenesen a dunai kapitányságon vették gondozás alá és felkérték a német követtséget, hogy a gyermek további sorsáról gondoskadjon.

„Kijelentem a bíróság előtt, hogy elválok a férjemtől, ha bocsánatot kér ettől a nőtől...”

Vihar egy pohár vízben — Amikor semmiféle
bíró nem tud békét sermenteni

Mulatságos és egyben jellemző kis jelenet játszódott le a napokban a budapesti büntető járásbírószágon Csepény bíró előtt. Nagy társaság jelent meg a tárgyalóteremben, egy egész ház népe, persze csak az asszonyok. Egyetlen férfi volt közöttük, Bardócz József timárségéd — a vádlott. A bíró ráförmedt:

— Maga sértette meg Matera Erzsébet nőt becsületét?

— En nem — felelte a vádlott valatvonva.

De előállt Matera Erzsébet, csinos, pergőnyelvű leányzó:

— Dehogynem — kiáltotta —, az egész ház a tanum, hogy lepecskondiázt. Különben is mindenfélét beszélnek rám Bardóczék, hogy én minden férfinek csak rövid időre kellök, a völégénym is elrugott...

— Mintha nem is volna igaz — morogja jó hangosan a vádlott.

Csak a „sérteti” nem hallja, aki egylélekzetre mondja tovább:

— Mindig beszélnek rám, azt is mondták, hogy fogháztölték, meg hogy igazolványom is volt...

— Igazi! — tanusítják a ház összes női.

— No látja — mondja a bíró a vádlottnak —, jó lesz bocsánatot kérni, mert olyan büntetést kap, hogy megemlegeti

— Nem bocsátom meg a fegyház-

töltelékét! — sipítja közbe Matera Erzsi.

A bíró rászól:

— Jó lesz, ha hallgat! Biztosan maga se volt néma! Ha kiderül a tárgyaláson, hogy maga is sértegett, nem szabadul büntetés nélkül.

A férfi már ingadozik, de a háttérből előugrik egy asszony. Az arca lángol, a haja borzas.

— Nem fogsz bocsánatot kérni! — kiált rá erőlyesen az emberre. Ő a feleség, akinek nem csekély része van az egész ház háborújában.

— Azonnal hagyja el a tárgyalótermet! — kiált rá a bíró. — Magának itt nincs szava, csak ha kérdezem.

Az asszony erre csipőre teszi a kezét és odaáll a bíró asztala elé.

— Hát pedig én itt a bíróság előtt ünnepélyesen kijelentem, hogy elválok a férjemtől, ha bocsánatot meg kérni ettől a nőtől!

Es óriási derilttség közben elhagyta a termet. Maga a szigorú bíró is nevetett, de azután elvett egy jegyzőkönyvi blankettát és közbe-közbe a vádlottra nézgetve írni kezdett:

— Maga ezennel ünnepélyesen bocsánatot kér Matera Erzsébetől és ő is magától — mondotta felnézgetve.

A vádlott arcan látszott, hogy óriási lelkitusát vív magában. De

békeszeretetlen és a bíróság iránti tisztetlenség felülkerekedett benne az asszonytól való féltelme és búsan jelentette ki:

— Nem békülhetek.

S hiába volt minden fenyegetés, szép szó, a bíró kénytelen volt letárgyalni az ügyet. S azután a sértő és a sértett felet is elítélte 500—300.000 korona pénzbüntetésre.

— Hát most jobb? — kérdezte az asszonytól.

Az nem felelt, de látszott rajta, hogy meg van elégedve. Nem is bánta a félmilliót, csak hogy „annak a nőnek” is fizetnie kellett.

Szerencsétlenség az egész világon

Szerencsétlenség az egész világon

Tüvész Montpensier herceg
kastélyában

Clermont-Ferrand, július 25.

Montpensier herceg randui kastélyában, Vichy közelében tüvész pusztítás, amelynek rengeteg történelmi és műkincs esett áldozatul. A kastély híres csipkegyűjtemény teljesen elpusztult. A leégott kastély a hatodik században épült, de 1822-ben teljesen átépítették.

Katasztrófa egy londoni tözsdei házban
London, július 25.

Borzalmas szerencsétlenség történt a London közelében fekvő Perth közösgében. Egy londoni tözsdatag háza kigyulladt és földig leégett. A tüvésznek a tulajdonos 4½ éves fia és két nevelőnő esett áldozatul. A tözsdei este 6 órakor érkezett haza Londonból és holtan találta gyermekét. A tözsdei szerencsétlenség talán elháríthaták volna, de a tüzoltóságot későn értesítették és elegendő víz sem volt.

Öt fürdőző belefullt a vízbe

Drezda, július 25.

Schreckensteinban (Aussig mellett) a közösg uszodájában öt fiatalember fürdött. A parttól még látták, amint Aussig felé usznak, de hírtelen eltűntek a hullámok közt. Halászok csónakokon segítségükre siettek, de a fiatalembereket nem vette föl a víz.

Felrobbant egy benzolmotor

Berlin, július 25.

Grovesmühlenből jelentik, hogy egy közeli faluban felrobbant egy elevátor benzolmotorja. Az égő benzol felgyújtotta a szalmafedelű és gabonával megrakott csúrt, ahol két munkásasszony dolgozott. A szerencsétlen asszonyok élő fakilyaként rohantak ki az égő pajtából és a kijárat előtt eszméletlenül összeestek. Már csak megszennesezett holttestüket húzták ki a romok közül.

Előrehaladott idény folytán saját áron alul

kerülnek eladásra:

kabátok
kosztümök
aljak
ruhák
blúzok

Kalzer

IV., Kossuth Lajos uca 9

József 116-55 József 126-38

Naponta milliók hívják — DITRICHSTENT

Az élet rettenetes tragédiái

Zsaroló szerelmes, aki csókért akarja visszaadni a szerelmes leveleket — Egg társaságbeli fiatal uriaszony meghurcoltatása — Ki írta a névtelen feljelentést?

Néhány nappal ezelőtt névtelen feljelentés érkezett a főkapitányságra, hogy Sz. Lajosné, előkelő állású miniszteri tisztviselő neje, a férje kívánságára illetéktelenül vette alá magát. Az ügy dr. Mészáros István rendőrfogalmazóhoz került, aki kiadta a hasonló nyomozásokban járatos detektívnek.

Az eljáró detektívek a nyomozás kezdeti stádiumában már megállapították, hogy az illető uriaszony — egy ügyésznek a lánya.

Közben a referens egyik kollégáját meghallgatta, hogy Sz. Lajos miniszteri tisztviselő feljelentést tett egy volt tőzsebizományos, jelenleg kávémérés-tulajdonos ellen, hogy feleségéhez zsaroló leveleket ír, amelyekben pénzt követel, amit ha nem kap meg, a férjnek „mindent tudomására hoz”. Mészáros dr. érdeklődött az ügy állása iránt és a detektív-jelentésekből kiderült a következő:

K. Piroksa és K. Pál a tőzsés, aki mellesleg miniszteri tanácsos fia — egykoron szerették egymást. A házasságból azonban nem lett semmi, mert közben a fiatal ember tönkrement és egy kávémérés-vásárló a tőzsde közelében, mert tőzsebizományos lejárát itt akarta berendezni. K. Piroksa pedig elfegyverezte magát egy miniszteri tisztviselővel, akinek jövedelme nem függ a hosszútól és beshellől.

K. Pál azonban nem nyugodott meg a teány döntésében és mindenáron meg akarta akadályozni a házasságot. A legképtelenebb dolgokat eszelte ki, azonban hiába, mert a házasság még is létrejött. A fiatal ember most már azon mesterkedett, hogy ha férj nem lehetett, legalább mint háziúr kapcsolódhassék az asszonyhoz. Sz. Lajos azonban rövid uton eltöltötte időgátolástól. Ekko r

a fiatal ember randevuját könyörgött ki az asszonytól, — aki meghaltgatta kérését.

Félévig találkoztak már, mikor az asszony hirtelen elmaradt. K. Pál fátardatatlannal írta a sürgős és könyörgő leveleket és mivel nem kapott választ, utolsó levelében a következőket írta:

„Ha ma sem jössz el és megtagadod kérésemet, mindent elmondok az uradnak. Ha eljössz Te, ha nem jössz — férjed kapja kézhez, hozzám írott leveleidet!”

A levél a férj kezébe került, aki parázs botrány kíséretében vonja kérdőre áldott állapotban levő feleségét.

Az asszony, hogy kimentse magát, azt mondta férjének, hogy

K. Pál pénzt követel tőle.

Erre Sz. Lajos feljelentést tett a rendőrségen a kávé ellen. A detektívek K. Pált eléllították és házkutatást tartottak Nagymező-neca 19. sz. alatti lakásán, ahol egy még el nem küldött levelet is találtak a következő tartalommal:

„Ha nem jössz el — ez az utolsó szavam — megírom a férjednek, hogy a gyermek az enyém”

A referens beidézte az asszonyt, aki öszegtetten kezdte a rendőrtiszt leletét: — Az Isten szerelmére fogalmazó ur, ne bánítsák K. urat.

Nem igaz, hogy pénzt szarolt, azt csak azért mondtam, hogy a férjem előtt kimentsem magam...

— De kérem, K. Pál eleinte minden felvilágosítást megtagadott, majd azt vallotta, hogy 20 milliót akart bűntől kiszarolni!

Az asszony göröcs közölgésben tört ki. Hosszu percekig tartott, ami lecsillapodott, aztán így szólt a rendőrtisztviselőhöz:

— Anya leszek és születendő gyermekem egészségére esküszöm, hogy K. Pál nem pénzt akart tőlem — hanem csókot.

A rendőrtisztviselő előbe tette a levelet, amit K. Pál lakásán találtak és odaadta az asszonynak.

— Hát akkor ez mit jelent? Az asszony olvasta:

„Ha nem jössz el — ez az utolsó szavam — megírom a férjednek, hogy a gyermek az enyém”

Sz. Lajosné kocsin vitték a lakására és másnap szanatóriumba kellett vinni. Idegőrcsei nem szűntek meg, csak az idegen ápolónőt tűrte meg maga mellett.

a hozzátartozóit tombolva kergette ki a szobából.

Mészáros dr. látta az aktából, hogy K. Pált elbocsátották a rendőrségről. Beidézte. Amikor megjelent, felmutatta előtte a névtelenül írt levelet, mely Sz. Lajosné tiltott múltját, férjét pedig felbujtással vádolja.

— Maga írta ezt!

K. Pál elsápadt, — Nem. Mészáros fogalmazó íráspróbát vett K. Páltól.

— Még mindig tagadja? — Igen. A levelet nem én írtam. Hallgasson meg fogalmazó ur! Mikor Piri megismerte a levél tartalmát, amit a rendőrség nálam felolgot, súlyos beteg lett. Nagyon jól tudom, hogy

orvosok vették el tőle gyermekét, mert annak így kellett lennie...

— Ha tudta, miért írta azt, hogy tiltott múltját volt? Hiszen nagynevű orvos-tandár egyenes utasításra vették el a gyermekét egy ligeti szanatóriumban.

— Esküszöm, hogy nem én írtam a levelet, hiszen Piri az életnél jobban szeretem. El tudja hinni én fogalmazó ur, aki titkos dolgainkat ismeri — hogy én ilyen levelet írhattam?

A fogalmazó nem felelt. Leült asztalához és írta a jegyzőkönyvet:

„K. Pál tagadja, hogy ő írta volna a névtelen levelet, mely Sz. Lajosné azzal vádolja, hogy férje felbujtására... Rettenetes tragédiák vannak az életnek...”

Bella Andor.

Strausz István:

„A kormánynak nincs előrelátó pénzügyi politikája”

Bud pénzügyminiszter csak a jövő héten hozza nyilvánosságra beruházási programját

Politikai és gazdasági körökben egyaránt nagy érdeklődéssel várják a kormány beruházási programjának nyilvánosságra hozását. Bud János pénzügyminiszter már e hétre tervezte a beruházási program megvalósításának kezdő lépéseit.

a pénzügyminiszter azonban ezen a héten még nem készült el a tervék részletes kidolgozásával.

Most balatonalmádi-i nyaralójában dolgozik a terveken, amelyeket még a jövő hét első napjaiban be fog mutatni Smith népszövetségi főbiztosnak. Beavatott helyről szervezték értesülésünk szerint

a beruházási kölcsön felhatalmálása már augusztus első napjaiban megtörténik.

amennyiben az építkezéseket, a közmunkákat már a jövő hónap elején a beruházási program keretein belül megkezdik.

Ellenzéki körökben meütközéssel tárgyalják, hogy a kormány nem kezdte meg az investíciókat mindjárt azután, ahogy a népszövetség harminc millió arankoronát engedélyezett erre a célra.

STRAUSZ ISTVAN

az investíciók halogatásáról a következőképp mondta munkatársunk:

Egy éjszakát töltöttem a hajléktalanok menhelyén

Aposziata pap, tanár, százasos, postafőnök és egy elzúlótt báró a menhely állandó lakói — Tisztaság és rend az épületben — Minden új jelentkezőnek fertőtleníténi kell magát

Mint színész a jelenése előtt: még egyszer megnéztem magam a tükörben. Kopott, rojtosszálú nadrágom tédren hatalmas, folt ékeskedik, gyűrűt, bizonytalanszintű apacseggem gallérja kihajlik a fehérekre csúfolt vászonkabátomból, cipőm orrán nagy lyuk tátong. Minden rendben van, mehetünk.

Lenm az ucán, szembetalálkozom egy barátommal. Rámnéz, de nem ismer meg. Végigmegyek a körúton, a Váci-úton, egészen a Fertőtilentől Intézetig. Itt be megyek és jelentkezem az irodában. Elmondom, hogy állásnkülli borbélyem vagyok, lakásom nincs és ezért ma éjjel a Hajléktalanok Menhelyén szeret-

nek: — A kormánynak nincs előrelátó pénzügyi politikája.

Különbön mingyárt azután, hogy a 30 millió arankoronát felszabadtotta a népszövetség,

meg kellett volna kezdeni a beruházásokat.

Kész programot kellett volna a kormányának már Genfbe kivennie, chelevett azonban kapkodást láttunk, aminek az az első következménye, hogy az építő munka tovább késik. Még mindig nem tudjuk, hogy például mennyi esik a beruházási kölcsönből építkezési célokra.

A kormány még mindig nem tüzte ki az állami építkezésekre a versenytárgyalásokat.

Ilyen körülmények között az építkezések, amelyeket már régen meg kellett volna kezdeni — csak a jövő tavasszal kezdődhetnek meg komolyan.

Teljes bizonytalanságban hagyja a kormány a beruházásokat illetően az országot,

szinte azt a látszatot kelti ezzel, hogy ki akarja vonni intézkedéseit a jócska kritika alól.

A menhely egyemeletes épülete előtti gyepen már vagy 20—30 öreg férfi és nő heverész, várják a nyitást. Közben folyton újabbak érkeznek.

Szemügyre veszem a társaságot. Valóságos Lombroso-típus mind. Ami nyomor, szégyenyesség, borzalom Pesten van, az estére itt ad találkozót egymásnak. Némelyek hátontefke füvegcs szemekérl bálnulnak a levegőbe, mások szemekérl-ját majszolnak és csak kevesen diszkurálnak. Megszólltam az egyik jobbkeplű bácsit, érdeklődöm, van-e családja?

— Nincs nekem senkim — feleli.

— Minek a gyerek — szól közbe egy öreg — gazemberek, kutyák azok — és rettenetesen káromkodik.

A másik sügva magyarázza nekem, hogy az öregnek két diplomása fia van, de azok kidobták apjukat és a tehellen, 80 éves öreg most könyvradományokból tengeti életét.

Általában anyi tragédia húzódik itt meg, hogy egy új Gorkij „Hajléktalanok Menhelyének” két tucat figurája is kifellene helőbe. Van itt egy eszembekri római katólikus pap, aki kilépett az egyház kátlálékéból és most mint napzasomos tengeti életét. Megismerkedtem egy B-listás bankhivatalnokkal is. Medriczy Pálnak hívják, a Nemzeti Hitelintézetnél volt alkalmazásban, de májusban B-listára került és most nem tud álláshoz jutni. Mutatnak itt egy volt bácskai jegyzőt. Krebsz Dezsőnek hívják és most mint napzasomos keresi meg a kenyerét. Mikor megkérdezem tőle, hogy jutott ide, dühösen ráfordm a kíséremre:

— Mi köze hozzá? Minek követ el indiszkrecliót!

De a lezúllott egyszáztonciák egész sora található itt és bizony a márs senkise tudná őket megkülönböztetni a koldusoktól, egy napzasomosoktól. Van itt két csendőrtisztihelyettes, egy csongrádi tanár, egy nemesi családból származott százasos, egy trieszti póstafőnök és ezeknek nagyrésze nem tudná megmondani, hogy miébből él. Arról azonban, ami ide juttatta őket, mind-egyik öszseeszküött, dacos ajakkal hallgat. Megszokták már, beletörődtek mai helyzetükbe és nem akarják feltéplni a multat.

Végre hét óra, kinyitják a kaput és sorban az asztal elé vonulnak. A gondnok egy könyvbé bejegyzti nevüket, korukat, ök bemonadják az ágyzámukat — mert mindegyik többéves tőrszalak — és sietnek lefeküdni. Mikor rámkérül a sor, félreálltanak.

— Majd csak akkor kap ágyat — mondja a gondnok — ha valaki nem jön.

Türelmesen várok. Most érkezik meg a legőreggebb lakó, egy tőpbrüdtű, kicsi anyóka: Laurencsik Anna, 93 éves koldusasszony. Megható jelenetnek is tanuja vagyok: egy koldusár buszúzik egymástól. Átlélik egymást, jószájukat kívánják és mennek kétéllés aládni.

A felvétel 7—9-g tart, 30 nőt és 270 férfit helyeznek el. Végre ágyat kapok fezték érte 1500 koronát és felmehtek szobámba. A gondnok ép akkor jár körül és nézi, hogy mindenki megmosakozt-e lefeküvés előtt. A szobában hámulatos tisztaság uralkodik. 20 saaggy van benne. Az ágyak felett polo a ruhák számára.

Egy munkás jön be, rajta hatalmas téllkabát,

— Nincs melege bácsif! — kérdem tőle.

— Hát hova tegyem? — válaszol. Itt nem hagyhatom, másutt meg nincs hova tenni.

Szép, magas, Krisztusarcú öreg ember a szomszédom. A többiek nagyon irgnylik, mert, mint modell, szápen keres és ezért tekintélye is van közöttük. Egy ágy üres meg. Végre ennek is megjön a gazdája. Ő a menhely arisztokratája G. báró, akit az alkohol zúllesztett le. Most is kicsit pityókásan érkezik.

Tíz óra. Leoltják a villanyt. Mindenki horkol. Bár az ablakok nyitva vannak, a terepben fűllédt a levegő. Végül elnyom az álom.

Reggel öt órakor öszngetnek. Megéllenkül a ház. Legtöbbször már öltözködnek. A gondnok vigyáz, hogy senkise tervész mosdatlanul. Nehéz dolga van, mert az öregek szeretnek bíbelélni. Hét órakor eltávozik az utolsó vendég is.

Elmegyek én is, mintán egy éjjelen át önkéntes lakója voltam a Hajléktalanok Menhelyének...

Hajdu Endre

Beretvás Pasztilla legmakacsabb fejfájást emulaszja

Hogyan forgattak ki vagyonából bírói ítélet nélkül hatósági segédlettel egy milliárdos tápszergyárost

A Lurion tápszergyár eladásának bonyolalmai — Hamis skribszek alapján összehívott közgyűlés — A tulajdonosok kidöbják a saját gyárából — Bírói végzés, melyet 10 hónap után kézbesítenek

Rosenthal Izidor sárvári tápszergyáros 1921-ben a Lurion tápszergyár Váci út 26. számú telepén, hosszas alkut után 30.000 koronáért megvásárolt egy szarító berendezést és a vételárát azonnal készpénzben ki is fizette.

Mivel Rosenthal csak egy későbbi időpontban kívánta elszállíttatni a gépet, megállapodtak abban, hogy a berendezés egyelőre a gyárban maradjon.

E vétel alkalmával Helvey Gyula, a Lurion tápszerművek Rt. igazgatója és özvegyénél tulajdonosa ajánlatot tett Rosenthalnak, hogy a gyárat 8 millió koronáért (mai ingatlanértékben cirka négyfél milliárd) hajlandó Rosenthalnak eladni. Helvey 20 napi opcióit is adott a gyárnak.

Később a sárvári gyáros megtudta, hogy Helvey az opció dacára másokkal is folytat eladási tárgyalásokat, sőt készpénzben kifejezett gépet is többeknek kínálta eladásra. Ertesült Rosenthal arról is, hogy a gyártelepen lévő összes ingóság felélti rendelkezést jog már nem is Helveyé, mivel egy régebbi ügylethez kifolyólag Eidelesz Oszkár törvénykereskedő bírói ítélet alapján kielégítést végrehajtást vezetett a gyár aktívára.

Ekkor Rosenthal összekötést koregett Eideleszsel, akivel sikerült is egy értelmű megállapodást létesíteni, hogy 3.700.000 korona ellenében Eidelesz Rosenthalra ruházza zálogjogát.

Ugyanekkor szerződésbe foglalták azt is, hogy a 3.700.000 koronából Eidelesz tartozik az összes hitelezőket kielégülteni, valamint a gyártelepre a háztulajdonosoktól bérleti szerződést szerezni.

RESZVÉNYTÁRSASÁG, MELYNÉK KÉT TULAJDONOSA VAN

1921 november 10-én Rosenthal le is fizetett 500.000 koronát készpénzben, 1.900.000 koronát pedig az angol-magyar bankban letétbe helyezte, hogy ebből a jelentéskor hitelezőket kielégítsék.

December 1-én a cégcsűrű igazgatósdát is adta Rosenthalnak a gyárat.

Amelyet az „Victoria” tápszerművek néven vezetett tovább. Az üzem a szakaszerű vezetés alatt csakhamar felledült, úgyhogy Rosenthal kis idő múlva 100 munkással éjjel-nappal dolgozott.

Az új céget természetesen bejegyeztette a hatóságok. Rosenthal ügyvéde azonban ismeretlen okból, nem törlöztette a tulajdonképpen már megszűnt Lurion tápszerművek céget.

Néhány héttel az üzem átvétele után Helvey külön követelésekkel lépett fel Rosenthal ellen, amire Rosenthal felszólította Eidelesz Oszkár, hogy a szerződésnek megfelelően tisztázza helyzetet teremtésen a gyár körül.

Rosenthal újabb 300.000 koronát adott át Eidelesznek és megállapodott vele abban, hogy a passzív vállalat teljesen értéktelen özvegyénél skribszek — mint hogy a részvények kinyomva nem voltak — a legközelebb időn belül Rosenthal rendelkezésére bocsátja. Eidelesz el is járt az ügyben Helveyvel és megállapodásának eredményeként az alanti levelet kapta:

Kintettes
Eidelesz Oszkár úrnak
Budapest.

Alulírott ezenel kijelentem, hogy Kátana Gyula úrnál elhelyezett 1000 egyezer darab Lurion részvény az Ön kizárólagos tulajdonomat képezi. Azon esetben, ha Ön 300.000, azaz háromszázezer koronát leélt a Luriontól járó követelésből, úgy ezen egyezer darab részvény az Ön egyedüli tulajdonába megy át.

Nai napról fogva a részvényekkel járó összes törvényes és alapszabály szerinti, valamint minden néven nevezendő jogokat kizárólag Ön jogosult gyakorolni.
Kijelentem, hogy ez irásban foglalt feltételek után sem a Lurion Rt.-től, sem Rosenthal Izidor úrától semmi ve-

ven nevezendő követeléseim nincs.
Budapest, 1922 febr. 9.
Tisztelettel
Helvey Gyula.

FELJELENTÉSEK KOMOLY BÜNKÖSELEKMÉNYEK MIATT

Rosenthal kézhez vette fentebbi okiratot és azt hitte, most már nyugodtan folytathatja munkásságát.

Teltek-múltak a hónapok. Egyezre Helvey és érdeklősei pert indítottak Rosenthal ellen, hogy jogtalanul bitorolja a gyár feletti tulajdonjogot. Rosenthal ekkor már kifejtette a jelentkezett összes hitelezőket. Hogy a polgári perben sikeresebben operálhassanak, Helveyék a koholt büvönvi feljelentések egész sorozatát adták be Rosenthal ellen.

AZ AL-KÖZGYŰLÉS

1922 december 15-én Helveyék hamis skribszek alapján közgyűlést hívtak össze. Ezen a közgyűlésen különféle akciókat határoztak el Rosenthal ellen és kimondták, hogy újabb részvényeket nyomtatnak. A közgyűlésen Sós Sándort nevezték ki vezérigazgatóul.

A „vezérigazgató” kövessél a „közgyűlés” után

felkereste Rosenthalt és kijelentette, hogy hajlandó őt karantánítani.

Mint ahogy Rosenthal a valutaris elítélődásoknak megfelelően hajlandónak mutatkozott 9 millió korona ellenében a gyárból kivonulni.

Sós kijelentette, hogy 9 millió a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál Rosenthal rendelkezésére áll. Szándékát köztöttek tehát Rosenthal, mely többek között azt is tartalmazta, hogy

Rosenthal jóhiszeműen ugyan, de a Kereskedelmi törvényeknek nem megfelelően vette meg a gyárat.

Ez azért kell — mondta Sós —, mert másképpen a házberletti szerződés megszerzésével nem lehet biztosítani a jogfolytonosságot. Minthogy a gyárost ügyvéde, dr. Houmann Odán is rábeszélte, Rosenthal aláírta a szerződést.

Rosenthal közben érdeklődött a Kereskedelmi Banknál, ahonnan azt a választ kapta, hogy

Sósnak ott nincs 9 millió koronája, nevezett csupán 900 korona összegét befizette bír.

A szerződés így nem lépett életbe. Ennek dacára azonban eddig ki nem derített módon, Rosenthal ügyvédjétől azt az írást Sós Sándor megszerezte.

AMIKOR NEM LÉTEZŐ VÁLLALATRA CSODÓT KERNEK

Rosenthal nem ismerte el a Sósval kötött szerződés érvényét és tovább dolgozott. A Lurion Rt. állítólagos igazgatósága közben egyre-másra ismerte el az újabb fiktív adósságokat, majd egy mérész leüdülettel — arra hivatkozással, hogy hitelezőiket nem tudják kielégíteni csodót kértek a vállalat ellen.

amely nem is volt a tulajdonuk.

Rosenthal ériyesen tiltakozott a csodnyítás ellen, majd mikor ezzel éelt nem ért, arra kérte a csodbírósdágot, hogy állapítsa meg a lejoglatat berendezések tulajdonjogát. Ennek azonban a csodbírósdág nem adott helyet.

JÖN A KARHATALOM

Egy napon megjelent Rosenthal gyárában dr. Hontt Bezd csodótmegmondnok — aki Rosenthal szerint az ügyben súlyosan érdekelve van — és

hozzá akart kesdeni a gyár leasoroldásán.

Rosenthal emberel dr. Hontt kikérgette a gyárépülethől, amire Hontt karhatalmat kért. Mirán azonban Rosenthal felvilágosította az V. kerületi kapitánydságot az ügy állásáról, a rendőrség visszahívták. Másnap Hontt dr. felkereste dr. Beck Károly táblabíró csodóbiztos, akinek közbelépésére ismét karhatalmat adtak dr. Hontt mellé, azon-

ban szigorúan saját személyének biztonságára.

A karhatalom védelme alatt aztán dr. Hontt Rosenthalt kidöbölte gyárból és minden bírót ítélet nélkül elszállíttatta az ott lévő összes értékeket, többek között olyanokat is, amelyeket Rosenthal időközben sárvári gyárból hozottat fel.

A VÉG

Rosenthal ekkor beadványt intézett a törvénysszékhez, melyben dr. Beck Károly táblabíró szabálytalanságokkal vádolta meg. A beadványt 24 óráon belül azzal a megjegyzéssel adták vissza, hogy dr. Beck csodóbiztos állásából felmentették.

Hogy Hontt dr. épp úgy, mint Beck dr. szabálytalanul jártak el, azt igazolja a törvénysszéknek 1923 december 12-én hozott végzése is. Ez a határozat dr. Hontt elmozdította állásától. Ez a végzés azonban különös módon csak 10 hónap múltán jutott Rosenthal birtokába, tehát akkor, amikor a csodótmegmondnok már a gyár összes értékeit elidegenítette.

Hontt eladta és eladmisztrálta a gyár összes aktívát, annak tudatában — amit beadványában el is ismert — hogy Rosenthalnak törvényes zálogjoga is vannak az ingóságokra, mely zálogjogot Rosenthal annakidején Eidelesz Oszkáról szerzett meg. A tápszergyáros, aki az események folytán a legnagyobb nyomorba jutott, mindezek után beadvánnyal fordult az igazságügyminiszterhez és kérte, hogy ügyét a legsürgősebben vizsgálja meg. Az igazságügyminiszter 37.140/1923. I. M. IV. szám alatt utasította az ügyészséget, hogy a maga hatáskörében soronkívül intézkedjék a nagyszámú bűnygyben.

A királyi ügyészség 1923 augusztus 2-án 97.116/1923. K. U. szám alatt el is rendelte a nyomozást, anélkül azonban, hogy a mai napig komoly eredmény elértett volna.

Az al-Lurion tápszerművek ellen elrendelt csodójárás során Helvey Gyula és Sós Sándor a pénztári kiadások egy fiktív tételnek megvizsgálásakor kijelentették, hogy

a kérdéses összeg megasrangú rendőrtisztviselő jóindulatának megsejtésére fordították.

Ez a rendőrtisztnek tudomására jutott, akik rágalmazza címén feljelentették Helveyt és Sóst. A tárgyaláson aztán bizonyított, hogy az említett összeg valamelyik igazgató zsebbele be, aki így meg érdeklősdit is meg akarta karantánítani.

A rendőrtiszt megérálmázásáért egyébként ugy Sós Sándort, mint Helvey Gyulát elítélték.

Haldéz Ferenc.

Hogyan lesz egy sorsolási pörből rágalalmazási pör

Miért hagyja éhezni és fájni Abbas Aly perzsa özvegykereskedő gyermekét — Mikor a szomszédok erőszakkal szereznek fát az apától a gyermekei számára

Abbas Ali tebrisi özvegykereskedő család ügyei már nem egyszer foglalkoztatták a nyilvánosságot. Az exotikus nevű és foglalkozású férfit már nos embéknél Budapestre. Főiri perzsa családából származó asszonyt hozott magával, akitől több gyermeke is született. Idővel azonban Abbas Aly ráunt feleségére és házja törvényei szerint kúrán-jurcsán elvált tőle. Az asszony futott fűhöz-fához, de valóperében bizony a perzsa törvények voltak irányadók s a magyar hatóságok és ügyvédek nem segíthettek rajta.

Abbas Ali pedig nem törődött azzal, hogy környezete, szomszédai, a kövélemény nem helyesli az asszony és a gyermekek keleti egyszerűséggel való elintézését a egy viselkedést, mintha soha sem lettek volna gyermekei és felesége. Am a szomszédok nem mindig tudták szó nélkül tűrni az asszony és a gyermekek nyomorúságát és küzdelmeit. A múlt év október 8-án, egy hélys órái napon, mikor az egész világ káthya mellett melegegett, Abbas Alinó kétélegesev ment a szomszédában lakó Böhöm Artur elektrotechnikai vállalkozóhoz.

Megbetezszenek a gyermekeim, úgy dideregnek! — sirta. — S az az ember nem akar fát adni, pedig tele van a pinéjo. Én feltűzöm, ha nem ad a gyermekeimnek.
Böhöm Artur jószívű ember, nem tudta hallgatni az asszony siránkozását. Besietett Abbas Alhoz az útlethe. De nem találta ott, csak az útlethezőnek, Neuhauer Ferencknek adhatta át az asszony üzenetét. Szerencsére jelen volt Abbas Ali ügyvéde is s az utasította az útlethezőt, hogy adjon fát a kis perzsaoknak. De megakasztott Abbas Ali is és föntömben átháa gurult. Hogy mernek az s család! életbe beleavatkozni. És feljelentotta a jószívű Böhömöt magánlakógrádsért és arcolásért.
— Böhöm Artur berontott az útlethem-

be és megfenyegette Neuhauer útlethezőt, hogy feltűri a pinét, ha nem adja, ki neki a pinekulost — adta elő feljelentésében.

A bíróság azonban hamarosan tisztázta a való tényállást és felmentette a vadak alól Böhömöt. Erre most már 5 jelentette fel Abbas Ali hatóság előtti rágalmazásért.

Est az ügyet tárgyalta most Jakab Ernő dr. bűntörvényszéki bír. A tanúk kihallgatása után azonban felmentette a hidogány keleti férfit, azzal az indoklással, hogy nem lévén jól informálva a fakérés jelenéről, jóhiszeműen jelentette fel elvált felesége és gyermekei szülőjét.

Meinl-kavé

5, 10, 15 és 20 kg-os postacomagokat vidékre bérmentve küldünk! (kivéve rizs és cukor után)

BUTORSZÖVETEK

Selyempipcsok Damaszok Fűggyekelmék Szőnyegek
Brokátok Uszartok Uloszok Matraccsinatók Fűtők

Alvók, az összes kárpitoskelléknek nagyban és kicsinyben
Vágó és Társo (II. Károlymayer Károly u. 3. Központi városához)

Mintaképvédőre is küldünk

Huszezer koronától kétszázezerig egy adag pornográfia

Pincérek, táncosnők, portások terjesztik a pornografikus alkotásokat — Pornografikus műterem a Dob uccában — Mi az a strandfotografus?

Negyvennyolc óra sem mult el még azóta, hogy a vadászuccai rendőrkapitányság első emeletének 9. számú szobájában elhangzott az ítélet, mely a rendezőművezőre utalt két elismert művésznek díjat nyert képeit. Az ítélet indoklása kimondotta, hogy a *rendőrség nem akar kritikát gyakorolni a képek felett, elismeri azok művészi értékét, de a képek nem a laikus közönség személe való, mert a laikusok csak a nuditást látják a képekben és ez abnormális érzelmi ingert vált ki belőlük.* A rendőrhírói ítéletéről pro és kontra vélemények hangzottak el, nyilatkozatok röpködnek, majompert emleget a közönség egyik része, míg a másik oldalon tapsolnak az ítéletnek. *Valakinek igaza van itt.*

Az elkobzott képek ügyével kapcsolatban sokszor idézték a 40.033. sz. belügyminiszteri rendeletet, melyet még Perzel Dezso bocsájtott ki 1897-ben, mikor Budapesten először terjedtek el a pornografikus képek és szobrocskák. Azóta huszonnyolc év pergett le. Most újra előkeresették ezt a régi rendeletet és ráhúzták *Idényi-Grünwald* és *Prihoda* képeire. Jogszerű vagy nem, azt művészeti bírálóbizottság döntse el.

Közben azonban Budapesten javában burjánzik a pornografikus képek terjesztése.

A pesti utcát, a pesti életet élénk szemmel figyelő ember könnyűszerrel megtalálhatja a pornografikus képek terjesztőt, csupán az eredeti forrásuk ismeretlen. Terjesztőik jórészt pincérek, lokálportások, parkettáncosok és parkettáncosnők, akik az éjszakai élet valódi és élővilágja között árusítják a képeket.

Az egyik körüli kávéházban, ahol délutánonként artisták gyűlnek össze, több asztalnál valóságos pornográf-börze alakult.

Az elterjedtebb „művek” az ugynevezett francia fényképsorozatok, melyeknek rendszerint *fix árak van.* Százhuszezer koronába kerül az ugynevezett „*Chanteur*”-sorozat, mely egy kakasjelmezbe öltözött párizsi polgár karneváli kirándulását mutatja be. A „*Die tüchtige Berta*” című sorozat egy szálódó szobalány viselt dolgait ábrázolja. Ez száználvanezer koronába kerül, míg a legdrágább a tizenkét levelezőlapból álló „*Von Abend bis zum Morgen*” című sorozat. Számtalan ilyen képsorozat van forgalomban, melynek terjesztője a legaljasabb érzelmi ösztönökre való hatással igyekezik hasznót luzni a kibicsaklott érzést, enervált idegrendszerű emberekől. A leggyiszebb trükkjük az, hogy egy-egy sorozatot ingyen odaadnak valamelyik lokálban egy parkettáncosnőnek, aki persze sorra megmutogatja a lokálvendégeknek. Félóra mulva azután sorra jelentkezik a vendégek képekért. Pedig ezek a képek meg sem közelítik Bayros márké műveit. *Ostroma, durva, minden művészességet nélkülöző képek ezek, melyek nem fűszeres pikantériával rendelkeznek, hanem izléstelen, szeméremértő képek.*

A pornográf „alkotások” egy másik műfaja az összehajtható „*játszóképek*”. Irika nagyságú papírlapok ezek, melyek látólag teljesen ártatlan embercsoportot, tájképet vagy arcképet ábrázolnak. Ha azonban a szines nonalakkal megjelölt helyeken a megfelelő formában összehajtjuk a papírlapot, különböző pornografikus képeket kapunk. A játszóképek közül a legelterjedtebb a „*Miert gyilkolt Lédererné?*” című, mely a szomorú emlékü gyilkosságnak állít izléstelen emléket. *Huszezer koronáért árulják ezeket a játszóképeket, melyekből rengeteg van forgalomban.*

A levelezőlap-sorozatokon lévő németnyelvű felirásból arra lehet következtetni, hogy ezek Németországból kerülnek hozzánk, bár eredeti párizsi képeknek mondják a terjesztők. A játszóképek azonban magyar felirással vannak ellátva, ezek tehát Budapesten készülnek. A rendőrség néhány ügyes detektívje rövid figyelés után felülelhetné a képek terjesztését és így meg lehetné állapítani, hogy melyik nyomdában állítják elő ezeket. Példa erre, hogy néhány nappal ezelőtt

előtt a főkapitányság egyik detektívcsoportja egy betörési ügygel kapcsolatban folytatott házkutatás alkalmával egy fiatal pincér dobucsal lakásán egész három pornografikus fényképlemez talált, melyeket természetesen elkoboztak.

A nyomtatott pornografikus képeken kívül nagy keletnek örövendek a kézfestésű exotikus albumok is. Fiatal festők és rajzolók árusítják az erotikus albumokat, melynek birtokában lenni lassan már „*sikk*” lett az előkelő Lipótvá-

rostól egészen a sötét Józsefvárosig. A körüli kávéházakban és a kisebb klubokban ülnek fel tanyájukat ezek a fiatal piktorok, akik a nyolc-tíz képből álló, művésziileg teljesen értéktelen albumokért három-négyezredeszer koronát kérnek — és kapnak is.

A fürdőszobán alatt a pornográfia még egy váltoja jelentkezett. A dunai ugynevezett „*proli-strandokon*” vasárnaponként megjelnek egy-egy zug-fotografus, aki a fürdőző fiatalemberek felébe sugja: — *Tetszik egy jó strandfotografus? Ötven ezer korona az egész.*

Egyuttal mindjárt zsebébe nyul és több „*Jól sikerült*” fényképet vesz elő, amelyek azután egészen elkéltetik a szégyény áldozatot. A legtöbb esetben kötélnél áll az illót, mire a legközelebbi bokor mögött megtörténik a felvétel, melyen — sajnos — nagyon sokszor nők is résztvesznek.

Igy készülnek és terjesztik a pornografikus képeket Budapesten ezerkilencszázhuszonötben, míg *Idényi-Grünwald* és *Prihoda* képeit — bár művészi becsület megtaggyva — elkobozták.

Sági Pál.

A Diósy-Kodály-affér

Kodály Zoltán válaszol Diósi szokatlanul erős támadására

Május havában a *Neues Pester Journal*ban dr. *Diósy Béla*, a Zeneakadémia opera- és énektörténet-tanárának tollából éles támadó cikk jelent meg *Kodály Zoltán*-ról, a kiváló zeneszerző ellen. Ebben a cikkben *Diósy* erősen kritizálta *Kodály* tanári működését és azt állította *Kodályról*, hogy *megmérgezi az ifjúság lelket.* De *Diósy* még ezzel sem elégedett meg, hanem azt a szokatlan eszközt választotta, hogy névszerint felsorolta *Kodály* növendékeit és megtagette ellenük nem enyhe észrevételeit.

A támadásra *Kodály* a *Budapesti Hirlap*ban csöndes hangú cikkben válaszolt. Mindvégig komoly tárgyilagossággal, minden szenvedelmesség nélkül adta meg a feleletet *Diósy* kifogásaira.

A válasz után egy ideig elült a vihar míg aztán néhány nappal ezelőtt *Diósy* a *Neues Pester Journal*ban feltűntést keltő újabb cikkben támadta meg ismét *Kodályt*.

Ugy állítja be a támadást, hogy *egy megörvényödött Krisztus-arcú lelket visznek az úr elé.* Az isteni törvényszék elnöke Szent Péter, szavazóbírái *Mozart* és *Schubert*, a vádló *Mendelszohn* és *Schönberg* a védő. A bíróság először elhatározta, hogy megmosdatják a lelket: *Bach* tehát kifízi és ekkor leválik róla „*valami moscos, büdös lé*” a modernizmus és csak egy fehér vatta tömög marad vissza. A törvényszék mégis felmentti és ekkor tanakodnak hogy mire használhatnák fel. *Schubert* azt mondja neki, hogy komponáljon egy ötszólamu *Ave Mariát*,

amit a lélek meg is csinál. Mikor azonban *Schubert* a kompozíciót megtaggya felkiált:

Howy tehetségtelen vagy azt tudtam, de hogy ennyire nem tudsz semmit, azt nem hittem volna.

Es elhatározzák, hogy beosztják a *Palastrina* mellé kottakihirdónak. A cikk keretén belül *Diósy* alkalmat talált még arra is, hogy közben *Molnár Ferencet* is megtámadja.

Ez a kirohanás zenei körökben élénk feltűntést keltett, mert a zenekritika nem ismer precedens arra, hogy ellenfelek ilyen minden tárgyilagosságot negligáló személyekdől durvahangú módon támadjanak meg.

Szükségesnek tartottuk, hogy *Kodály* Zoltánhoz ez ügyben kérdést intézzünk, aki munkatársunknak a következőket mondotta:

— Tegnap az egyik tanítványom hozta el és mutatta meg a cikket, amelynek a hangján én magam is meg vagyok döbbenve. A támadások okáról többféle hír van elterjedve, amivel azonban nem akarok foglalkozni, mert biztos értesülésem nincs. Így mondta azt is, hogy *Siklósi* — *Diósy* sógora — érdekeltem volna a támadások, aki velem párhuzalossztyában tamit, de *Siklósi* maga jelentette ki nekem, hogy a *cikkkel* nem ért egyet, sőt ellélt.

A személyes támadásra nem tartom magamhoz méltónak a reagálást, ilyesmi visszaadásához én nem is értek, azt a részt tehát elintéztam. Ami az elvi kifogásokat illeti, itt bebizonyosodott, hogy *Diósy* nem ért a dologhoz, mert ép

azok a tanítványaim vizsgáltak a legkötönybben, akiket ő a leggyöngébbeknek tartott, az elvi kifogásokra pedig már válaszoltam.

— Mivel hivatalos részről senki sem teite magáéva a támadásokat, ezért azzal tovább nem is foglalkozom. A magam részéről befejeztem tekintem a vitát és ilyen kirohanásokra nem vagyok hajlandó válaszolni.

NYILATKOZAT

Az egyes lapokban megjelent azon híresztelésekkel szemben, hogy az izsó-lámpák árát újlag emeltekék, kijelentjük, hogy a kitértőben bevált és a technika legújabb vívmányai szerint készült

ORION

lámpánk árát 1925 február 3-a óta nem emeltük. — Mindenkiene módjában áll tehát ósi szükségletét

LÁMPÁNKAL

valtozatlán áron fedezni.

Kaplató mindenütt! Kapható mindenütt Minden típus raktáron!

MAGYAR WOLFRAM-LÁMPAGYAR

KREMENEZKY JÁNOS R. T.

Városi iroda: VI. Teréz körút 19. szám

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Kárpitosáru, vas-és rézbutorgyára

Szűnyeg, pokróc, Uggöny, agy-és asztalterítők, gyermekkosciak, nyugtászek, leányzoba, előszoba-és kertibutorok, erzők és sátrak minden kivételben kaphatók

GICHNER JÁNOS

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET KÖRÜT 20.
Nagy katalógust 4000 K ellenében postán küldök

INGANYAG ÉS NŐI RUHAKELMEKÜLÖNLEGESSÉGEK

A nagyban eladásból megmaradt eredeti angol selyemszerű paplino k, az idény leszállított árban kicsinyben (míg a készlet tart) árusítatandó

FALUS és FODOR-nál
Budapest (Belv.), IV., Hajó u. 12-14. Tel.: 190-46

Kedvezmény lapunk olvasóinak
Ha életh, művészi fényképet akar, keresse fel három évizott óta fennálló s országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmester műtermét Budapeston, Rákóczi ut. 74. (Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) A legméretekeltbb árakért művészi fényképet kap. Fiók: Budán, III, Zsigmond ucca 86. Mona Lisa műterem

Szelvény 1362.
Ezen szelvény felmutatja a napl áról 25 százalékos engedmény-lap Diskay fényképmesteri Budapesten Rákóczi ut. 74. Fiók: Budán III, Zsigmond ucca 86. Mona Lisa műterem.

Szakorvosi
BUDAPEST, VII., Rákóczi út 32. I. em. I. (Rókussai szemhártya)

Vigyázz a címre!

OLCSÓ RUHANAPOK

A legfinomabb minőségű kész/érfűrészek, raglanok, fu ruhák, fu raglanok, divat nadrágok, a jelen gazdasági viszonyok folytán minden elfogadható árban árusít

FEHÉR

elszámolt árban a ruhákhoz
Budapest, IV. ker. Rákóczi-útcán 38.

Divatragián már egy millióért!
Tavaszéi állomány már egy millióért!

Kör len árjegyzék

HIREK

— A Ruhrvidék kiürítése, Mianzból jelentik. Az eseni helyőrség elvonulásával megkezdődött a Ruhrvidék kiürítésének második fázisa, amely e hó végéig véget ér.

— Filmtékereseket loptak a békéscsabai moziokból. A békéscsabai rendőrség értesítette a főkapitányságot, hogy az ottani Apolló mozgó gépházából ismeretlen tettesek ellopottak 3 filmtékereset, melyeknek hetven millió korona az összértékük. A békéscsabai rendőrség szerint a tettesek Budapest felé szöktek. A főkapitányság megindította a nyomozást.

— Sztrájkoló angol munkások tetleg inzuláltak egy püspököt Londonból jelentik. Durhamban a bányamunkások gyűlése után, amelyen MacDonald is beszélt, a tömeg tetleg bántalmazta Wellington anglikán püspököt, mert egyik korábbi nyilvános elhangzott beszédében a sztrájk ellen foglalt állást. A püspököt a tömeg egy folyónak szorította, de egy motorosnak még idejében segítségére jött és menedéket nyújtott a püspöknek. Mint az Observer jelenti, a yorkshire-i lancasteri textiliparban támadt bérviszály rendezésére még nincs kilátás. E két körülmény mintegy 135.000 textil-munkás abba hagyta a munkát.

— Eltűnt fiatal lányok. A főkapitányságon bejelentették, hogy Papp Mani 13 éves tanuló szüleinek Hátar uca 17. szám alatti lakásáról, Györi Rózi 15 éves tanuló szüleinek Gyöngyösi ut 6 sz. alatti lakásáról eltűnt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Öngyilkosság vagy baleset? Vasárnap este a Városház uca 8 szám alatt levő lakásban eszméletlen állapotban találták Weitzner Samu 74 éves magánját. A lakásban levő gázcsap nyitva volt és a kiaradó gáz kábította el a 74 éves aggyasztánt, akit súlyos állapotban szállították a Rókus kórházba. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy öngyilkossági kísérlet, vagy véletlen eszerenéselményes esete forog fenn. Erdéklődünk a hús lakójánál, ahol azt az értesítést nyertük, hogy Weitzner rendezett viszonyok között élt és öngyilkosságát valószínűleg családjának sorsa feletti bánatában követte el.

— Leesett az emeletről és nem történt semmi baja. August Rezső 30 éves kómtyűességű Béke uca 7. számú ház első emeletéről felhúzott állapotban leesett. A mentők a Rókusba szállították, ahol megállapították, hogy apró zuhánásoktól eltekintve komoly sérülést nem szenvedett. Bekötötték és aztán eltávoztak a kórházból.

— Fascisták zavarása. Palermóból jelentik: A Banca di Credito igazgatóját, Emiliano, aki Micheli volt miniszternek volt a magántitkára, eddig ismeretlen tettesek megtámadták és megverték. Sérüléssel könnyebb természetűek. Piacánzában fascisták és a fascista pártból kilépett egyének között verekedésre került a sor. 53 egyént letartóztattak. A fascista párt vezetése elhárítja magáról a felelősséget a Palermóban történt eseményekért, ahol ellenzék pártállású ügyvédek iródját szétrombolták és felszántja a palermói fascistákat, hogy a tetteseket nyomozzák ki és adják át a hatóságoknak.

Fejszével fejbeverte 58 éves férjét egy asszony

Véres családi dráma Sashalmon

Vasárnap reggel a sashalmi Róza uca 8. számú ház lakói arra lettek figyelmesek, hogy a házban lakó Hegyi József bádogosmester lakásából jajveszékés hallatszik, majd hirtelen halálcsönd támadt. Az udvaron tartózkodók a lakáshoz siettek és be akartak menni, de az ajtó zárva találták. Percek alatt óriási tömeg gyűlt össze Hegyiék lakása előtt. Dörömbölni kezdtek és mikor senki sem válaszolt, betörték az ajtót. Borzalmas látvány tárult a belépők szemébe.

A szobában minden fel volt dőlve, a butorok feldöntve és összevertve, az ágyon pedig hatalmas vértócsában bezuott koponyával hörögve feküdt az ötévennyolcéves Hegyi József.

Az ágy mellett megmerevedetten, kitágult szemmel, szótlanul állt Hegyi Józsefné. Kezében görcsösen szorongatott egy favágó fejszét, melynek fokáról még csöpögött a vér. A megremült lakók kicsavarták Hegyiné kezéből a fejszét és értesítették a csendőröket, valamint a községi orvost, aki néhány perc alatt megérkezett és első segélyben részesítette Hegyi Józsefet.

Az orvos megállapította, hogy a bádogosmester életveszélyes sérüléseit két fejszevágás okozta, melyek alvóközben érték az ötévennyolcéves embert.

Hegyi Józsefet vicinálison be szállították Budapestre és a Rókus-kórházban helyezték el.

Az időközben megérkezett csendőrök bekisérték Hegyiné a csendőrszere, ahol vallatásra fogták.

Az asszony azonban semmi feleletet sem ad a hozzá intézett kérdésekre.

A községben, ahol mindenki ismeri Hegyieket, nagy izgalmat keltett a véres esemény. A csendőrök kérdezték mindenkit, aki a merénylet alkalmával az udvaron tartózkodott, de senki sem tud több felvilágosítást adni, mert a véres esemény zárt ajtó mögött, úgyszólván pillanatok alatt játszódott le és a merényletnek egyetlen szemtanúja sincs.

A késő esti órákig tartó kihallgatások során még nem sikerült tisztázni a véres családi dráma körülményeit.

14 tagú bizottság utazik Ostendébe a fővárosi kölcsöntárgyalásokra

Kik lesznek a fővárosi bizottságok tagjai? — Vegyes érzelmeikkel tekintenek illetékes körökben a tárgyalások elé.

Rohamosan közeledik augusztus 8-a, amikor a főváros képviselői felveszik a tárgyalásokat a külföldi hitelezőkkel az adósságok végleges rendezésére. A pénzügyi ügyosztály a városi házan két hét óta lazasan készíti elő az anyagot s már eddig is több kofferba való iratot halmoztak és állították össze, amelyeket a tárgyalásokra magukkal visznek Ostendébe, hogy minden adat a hitelezők és a bizottság rendelkezésére álljon. A kölcsönügyi bizottság ezen a héten és a jövő hét folyamán még 4-5 ülést tart, amelyeken minden részletében a legaprólékosabban letárgyalják és előkészítik a főváros követendő álláspontját. Hétfőn délután 5 órakor szintén ülést tart a külföldi kölcsönügyi bizottság, azonban a tanácskozás a legszigorúbb titokban fog lefolyni.

A legutóbbi ülésen elhatározta a bizottság, hogy a pártok képviselői azokat a kölcsönügyi bizottsági tagokat, akik az ostendei tárgyalásra elutaznak. Ez a pártközi értekezlet még nem történt meg, azonban ezen a héten okvetlen határoznak úgy a pártok, mint a főváros a kiküldendő

személyekre vonatkozóan, akik az után szintén több ülést fognak tartani. Előreláthatóan az ostendei tárgyalásokon a demokratikus blokkot Bedő Mór és Peidl Gyula, a Ripka-pártot Ereky Károly, a szabadelvűeket Glücksthal Samu, a Wolff-pártot pedig Joanovits Pál fogja képviselni. Peidlén kívül már valamenyien részt vettek évekkal ezelőtt a külföldi hitelezőkkel való tanácskozásokon. Mint szakértők fognak a bizottsággal utazni Bárczy István, Teleszky János, Schöber Béla és Erney Károly. A fővárost viszont Sipőcz Jenő polgármester, Szabó Imre dr. tiszti főügyész, Csutor József pénzügyi tanácsnok, Sebő Béla adóhivatali igazgató és vagy Némethy Béla főjegyző vagy Niederkirchner Antal számtanácsos fogják képviselni.

A külföldi szakértők jelentéseit már napokkal ezelőtt sokszorosították és szétszórták a kölcsönügyi bizottság tagjai között, azonban tartalmát a legnagyobb titokkal kezelik. Városházi körökben vegyes érzelmeikkel tekintenek az augusztus 8-iki tárgyalások elé.

Figyeljen a minőségre

Előnyösen csak így vásárolhat! ... Használatban a legolcsóbbnak mindig csak a valódi

valódi „Francia kávépötlék” bizonyult és pedig kitűnő minőség

géné! fogva! Ügyeljen bevásárlásainál gyári védjegyünkre a „Kávédaráló”!

— Haldőzés. Szilágyi György köztársasági elnököt a fővárosi kispárost a napokban temették nagy részvét mellett. Szilágyi György, mint a demokratikus kispárosság vezére, hosszú időn át tagja volt Budapest törvényhatósági bizottságának, a kamarának s egészen haláláig egyik alelnöke az OKISZ-nek. Szorgalmával, gerinces liberálisusával a puritán életfelfogásával a megbecsülést és tisztelgetést szerzett nevének nemcsak az iparosság körében, hanem az egész társadalomban is. Temetésén az OKISZ Sárkány József elnöki tanácsost vezetésével küldöttségileg vett részt.

— Forduljunk mindennemű hitel- és pénzügyi ügyben legnagyobb bizalommal hazánk békébell legtekintélyesebb és legmegbízhatóbb bankjainhoz, a Róth Bankhoz, Budapestben, Vilmos császár ut 45. Alapítási éve: 1906.

— Sztrájk fenyeget a Saarvidéken. Saarbrückenből jelentik: A Saarterület bányamunkás szövetségei elhatározták, hogy július 27-én sztrájkba lépnek.

— Halálos szerencsétlenség egy autómobil versenyen. Vasárnap Divasban rendezett nemzetközi autómobil versenyen halálos végű szerencsétlenség történt. A versenyben résztvevő olasz Ascari gépe felborult és maga alá temette utast, aki holtan maradt félve az országúton. A gyorsan előlélt orvosok és rendezők már csak a beállított halált konstattálták. Az autómobil versenyen gyorsasági nagydíjat Delage-kocsival Benoit nyerte meg, aki 1000 kilométert 8 óra 34 perc és 48.4 másodperc alatt tett meg. Második lett Wagner Delage kocsival, harmadik Maschi (Schunbeam), 4. Costantini (Bugatti).

— Lokalizáltak a nagy tűzvészét Németországban. Berlinből jelentik: Mint a lapok jelentik, a lüneburgi pusztán pusztító tűzvész a megfeszített oltási munkálatok és a közbejött esőzés folytán megszűnt.

— Bárhol elzalogosított arany-, platina-, brilláns- és ezüsttárgyat kiváltja és azokra mindenkor három-, illetve hathavi váltóhittel folyósít a Róth Bank Váltó-osztálya, Budapest, VI., Vilmos császár ut 45. Alapítási éve: 1906.

LÁSZLÓ ÉS FEKETE

az ország legnagyobb női- és férfidivatkelemezárúháza. Budapest, IV. kerület, Koronaherceg uca 14-15. szám

A folyamatban levő

MARADÉK ÁRUSÍTÁS

alkalmával sok ezer 1, 2, 3 és 4 méteres női- és férfi gyapjú- és mosókele

MARADÉK

meglehető olcsó árakon kerül eladásra

SPORT

Az öt nemzet küzdelmeiből Németország került ki győztesként

Csak minimális pontkülönbséggel, 69 ponttal győztek, a mi 65 1/2 pontunkkal szemben — Harmadik Csehszlovákia, negyedik Ausztria, ötödik Jugoszlávia

— **Aláírták a francia-spanyol marokkói egyezményt.** Madridból jelentik. A francia és a spanyol delegátusok aláírták a marokkói spanyol és francia érdekeken határoló, valamint a francia és spanyol hatóságok együttműködéséről szóló szerződést. A konferencia ezzel véget ért. A francia-spanyol értekezlet befejeztével kiadott hivatalos közleményből kitűnik, hogy a két állam kötelezte magát, hogy külön-böket egyik sem köt és biztosítja egymásnak zónájukra vonatkozóan az üldözés és átrepülés jogát. Ami a határokat illeti, az 1912. évi szerződés alapján modus vivendiben állapodtak meg, amely mindkét fél érdekét kielégíti.

— **Kerékpáreljárás, Varga Béla** 50 éves művezető a Vél útján elgazdálta egy kerékpár. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

— **Kis gyermek balesete.** Ujpesten, az építkezés alatt álló Nap uca 1. számú ház állványáról egy gerenda rázuhant Simon Erzsébet 3 éves kislány fejére, aki az épület mellett játszadozott. A súlyosan sebesült kislányt a Károlyi kórházba szállították.

— **A Vlagyirúi Mezői és pompás kávézó** 81. tiz. tizentöt és husz kgr-os postásomagozat vidékre bérmentve küld.

— **Az Arató Rt. ügye.** E hó 6-iki és 20-iki számonkban foglalkoztak az Arató Mezőgazdasági Gépkereskedelmi Rt. ügyével. A cikkek megjelenése után felkeresett bennünket Hermann Ödön a részvénytársaság távolról ügyvezető igazgatója és eredeti okiratokkal, amelyeknek hitelességét nincs okunk kétségbevonni, igazolta azt, hogy sok ezer megrendelőjük közül alig néhány nyílván félrevezetett ember az, akinek az Arató Rt. üzletviteli módja ellen kifogása van. Ezek is éppen, mint azok, akik már egy fél éve használják a vállalat által nekik leszállított kifogástalan gépeket, anélkül, hogy a vállalatnál szomben vállalt szerződésbeli kötelezettségeiknek a legkisebb mértékben is eleget tettek volna. Hermann igazgató új adatokkal igazolta, hogy az Arató Rt. ellen hangoztatott panaszok félreértésben alapulnak és a részvénytársaság vezetősége részéről megtörténtek az intézkedések a vélt sérelmek orvoslására. Eppen ezért ezen helyen igazításnak közszéggel adunk helyet.

— **Dollár, angol font és svájci frank-jelzálogkölcsön** 10 évi időtartamra évi 14 százalékos kamat mellett folyósított budapesti bérházakra és mezőgazdasági nagybirtokokra Róth Bank Jelzálog-Osztálya Budapesten, VI. Vilmos császár ut 45. Alapítási éve: 1904.

— **Zürichből Budapesten köröznek egy csalót.** A zürichi kerületi rendőrség megkereste a budapesti főkapitányságot, hogy **Wiederkehr** Alfrédet feltalálás esetén tartóztassa le. **Wiederkehr** 35 éves, 168 cm magas, borított barna sovány ember, aki 30.000 svájci frank erejű követőt el csalást. A zürichi rendőrség értesülése szerint **Klara** nevű feleségével együtt szökött. Budapest felé.

— **Poloskát lakásából végig kiírtja** jótállással „Matteine” féregirtóval Budapest, VI., Király-ucca 16.

— **Uccal támadás, Fodor János** 28 éves kosárfonót az Aréna úton két katonaruhás egyen megtámadta és a gyarmatlen embert arya-fője verték. **Fodor** kioltásására rendőr sietett a helyszínre, aki elől a támadók elmenekültek. **Fodor** súlyos sérülésekkel szállították a Rókus kórházba. Támadóit keresi a rendőrség.

— **Baleset munkásokban.** A Góny ut 65. számú ház javítási munkálatai közben egy három méter magas állványról lezuhant **Breitling** Ferenc 65 éves kőműves. Súlyos sebesüléssel szállították a Telepy ucai kórházba.

On Budapest is nyaralhat
ha délután vagy este felkeresed a
GELLÉRT-SZALLÓ kertjét
Délután és este tánczene

Amikor a magyar atletika reprezentánsától a keleti pályaudvaron elbucsztak, egy pillanatra sem reménykedtünk abban, hogy atletikailag maguk alá gyűrjék Németország életerőtől duzzadó, hatalmas atletikai sportját. Csak mikor szombaton este ideértek hozzánk a telótól szomszédos bécsi szerepléséről szóló hírok, amikor megtudtuk, hogy **svéd-stafétánk világrekord alatt** győzött Bécsben és amikor megtudtuk, hogy a **vidéki Bácsy 58.92-ét** dobott gerellel és olvastuk Muskat eredményét, csillant fel bennünk egy halvány reménysugár, hogy hátha mégis...

Eklesteredésre azonban nincs ok. Atlétikánk bámulafos teljesítményt végtezik a bécsi öt nemzet küzdelmén. Ha csak egy kis szerencsénk lett volna, a magyar atletika magát valhatta volna büszkén győztesnek.

Gerő Ferenc 100 méteren szombaton beállította a magyar országos rekordot 10.8 mp.-el. Vasárnap pedig **Büchner** német 10.7 mp. alatt futott a döntőben és **Gerő** még a másik német: **Schüller** is megelőzte a célban, míg **Rozsahegy** negyedik lett.

500 méteren a német **Walpert** győzött, 15 perc 4.3 mp. alatt, **Braun** osztrák előtt.

Diszkoszvetésben a cseh színekben versenyző magyar **Görög** győzött 41.40 em-el, megelőzve a mi büszkeségünket: **Somjai** Elemér, aki 40.35-ét dobott. **Egri** negyedik lett.

Titkos remények fűződtek a 400 méteres síkfutáshoz, ahol két német és egy cseh győzte le **Barsi** Lászlót. A németek legkiválóbbja: **Peltzer** dr. győzött 48.3 mp.-el, második az ugyancsak német **Gertz** lett, a cseh **Vykolpil** előtt, míg hatodiknak **Juhász** futott be.

Szászyolvanhat centiméterrel győzött **Gáspár** Jenő a magustrásban, **Orbán** előtt, aki 180-at ugrott.

A távolugrás győztese — mint az előrelátható volt — **Somjai** Elemér 707 centiméterrel, míg a második helyet **Bakó** Kálmán foglalja el, 698 em-el.

Az olimpiai stafétát Németország csapata nyerte 3 perc 18 mp. alatt Magyarország előtt. Harmadik **Csehszlovákia**, negyedik **Ausztria** és ötödik **Jugoszlávia**. **Trossbach** (Németország) nyerte a 110 méteres gátfutást 15 másodperces német rekord alatt, **Gandera** cseh és **Muskát** magyar előtt.

A 1500 méteres síkfutásban a magyar **Belloni** csak negyedik tudott lenni.

Báránny István országos rekordot javított a 100 méteres gyorsúszás bajnokságban

A hűlgyuszók nem tudták ktszszni a bajnoki standard-időt

A francia-magyar válogatott vízifőmérkőzés mellett rendkívül nagy érdeklődés kísérte az országos bajnokság küzdelmeit is.

A bajnoki miting második napjának legnagyobb eseménye

Báránny Istvánnak a 100 méteres gyorsúszásban felállított 1:14 mp-es új rekordja.

Két bajnokság gazdátlan maradt. Sem **Melagh** Itonka, sem pedig **Molnár** Ella nem voltak képesek a bajnoki standard-idő alatt győzni és így győzelmeiket nem övezik a bajnoki cím babérjai.

A közönséget egyébként még mindig a szombati események tartják lázas izgalomban. Mint ismeretes, a szombati 3x100 méteres vegyes staféta-bajnokság lezárása után a másodikként beérkezett **Egri** MOVE stafétáját **Bitskey** I. szabálytalan mellúszása miatt diszkvalifikálták. Az **Egri** MOVE megővta a versenyt és a vezetőséget

azzal fenyegetőst, hogy amennyiben az óvat nem intézik el rájuk nézve kedvezően, úgy az egyesület valószínűleg nem indulnak a magdebúrgi német-magyar versenyben.

Az agyonbecézett és agyonreklamozott eriek fenyegetése a legnagyobb felháborodást váltotta ki a közönség körében. Fokozta az elkeseredést az egyik fájvédő lap hasábjain vasárnapon megjelent nagy cikk is, amely poltikát kever ebbe a tisztára sportügybe és megrágalmazza a MÚSz elnökségét.

Egyhangú az a vélemény, hogy amennyiben az eriek beváltják fenyegetéseiket, úgy a szövetségnek csak egy feladata lehet: az eriek versenyzési jogát egy évre fel kell haladéktalanul függeszteni.

A bajnoki uszóverseny számai:
100 méteres hátúszás (Klausz Imre emlékeverseny.)

Bajnok: **Bartha** Károly NSC 1:15.8 mp
2. **Bitskey** Aladár (MESE) 1:16.2 mp.
3. **Klausz** (MTK) 1:20.4 mp.

100 méteres hűlgy-mellúszás
1. **Molnár** Ella (Bajnal SE) 1:57 mp.
2. **Vermes** Edith (Esztergom) 1:59 mp.
3. **Stieber** Lotty (MAO), **Molnár** Ella nem tudta a bajnoki standardot megúszni.

100 méteres gyorsúszás (Las Torres-emlékeverseny)
Bajnok: **Báránny István** (MESE) 1:14 mp. Országos rekord!
2. **Gáborfi** Antal (NSC) 1:24 mp. 3. **Szigritz** Géza (MESE). 4. **Magyar** Gusztáv (MTK).

100 méteres mellúszás (Demjén Oszkár emlékeverseny)
Bajnok: **Jung** Frigyes (NSC) 1:20.4 mp.
2. **Bartha** István (IIITVE) 1:28.4 mp.
3. **Hegedűs** István (BEAO) 1:27.4 mp.

100 méteres hűlgy-mellúszás
1. **Melagh** Itonka (KISOSZ) 1:39 mp.
2. **Sipos** Manel BN(C) 1:43.2. **Melagh** Itonka a standardot nem érte el és így nem bajnok.

Egyéb versenyek
66 méteres II. osztályú gyorsúszás. 1. **Kenyeri** László (MAFO) 41.4 mp. 2. **Bonk** László (IIITVE) 42.4 mp. 3. **Hollós** (IIITVE). — 400 méteres gyorsúszás. 1. **Pahók** István (MTK) 5:43 mp. 2. **Fehér** István (Jászapati) 5:47.4 mp. 3. **Szabó** István (VAC). — **Műugrás**. Budapest székesfehérváros nagydíjért. 1. **Remy** Will (CN. Strassbourg) 77.3 pont. 2. **Nagy** Ká.

Az MTK ifjúsági atlétikai versenye

Kövés számú közönség előtt rendezte meg az MTK az ifjúsági versenyt az Üllői úti FTC pályán. Az eredményeket, melyek mind közepesek, itt adjuk: 100 méteres síkfutás: 1. **Polgárdy** (MTK) 11.8 mp. — 400 méteres síkfutás előversenye: 1. **Lampel** (MTK) 10 m. e. 58.8 mp. 1000 méteres síkfutás: 1. **Weiler** (MTK) 2:41.7 mp. 110 méteres gátfutás: 1. **Bücher** (MTK) 19.4 mp. 4-szer 100 méteres staféta: 1. **MAC** csapat. 45.4 mp. 2. **FTC** csapat. 46.3 mp. **Diszkoszvetés**: 1. **Pfeifer** (KISOSZ) 34.20 cm. **Magasugrás**: 1. **Takács** (FTC) 170 cm. **Súlydobás előversenye**: 1. **Paál** (KISOSZ) 20 cm, előny 10.76 cm. **Hármasugrás**: 1. **Fekete** (Dorog) 13.27 cm. **Gerelyvetés**: 1. **Somogyi** (MTK) 46.90 cm.

× **Hotrányba** fulladtak a kerékpáros sprintbajnokság vasárnapi küzdelmei. Az újpesti Stadionban vasárnap bonyolították le az 1000 méteres sprintbajnokság küzdelmeit. Az első futamban **Egner** (FTC) akadályozta **Sághy**, akit egy kizártak a döntőből. **Uhartovsky** szolidaritást vállalt **Sághyval** és nem indult a következő futamban. A bajnokságot így **Egner** nyerte meg **Bartos** előtt.

LÓSPORT

Káposztásmezei versenyek

Öt első favorit nyert

Nagy közönség előtt folytak le a mezei versenyek. A fogadók nem bánták meg a kirándulást, mert öt első és egy második favorit nyert. A nap megnyitó versenye egy gátverseny volt, itt **Remazuri** vezet, a favorit **Nosza** negyedik helyen van, az egyenesben **Remazuri** verve van, **Nosza** korül az élre és könnyen nyer. **My Pet**, a második futamban az eregységzásas handicapban már biztos nyerő volt, amikor a **Kovács** által mesterien lovagolt **Umutató** pont a célban megverte. **Violetta** a starttól a célig igen könnyen nyerte a hárommévesek gátversenyét. A 900 méteres handicapban **Felkelő** hosszakkal vezet a távna, a kis Szent Istvánnyesen előre dobja **Marillát** és küzdelem után nyakhozsal nyer. Az akadályverseny **Kertes** nyerte könnyen, míg a nap utolsóversenyében a **Waite** handicapban a már régen esedékes **Dunaj** győzött. (A nap részletes eredménye a következő:

- I. **Nosza** (Csató 2 rea). 2. **Jenő** (4). 3. **Remazuri** (2). F. m. **Förgőszelő**, **Raritas**. 1 1/2 h. 1/2 h. 10; 14, 12, 1 P.
- II. **I. Umutató** (Kovács pari). 2. **My Pet** (2 1/2). 3. **Damocles** (6). F. m. **Naphisz**, **Párkány**, **Wood**. **Fejh** 1 h. 10; 20, 12, 14.
- III. **I. Violetta** (Csató 7/10 rea). 3. **Bodros** (6). 3. **Mit** szől hozzáf. (2). F. m. **Rugós**, **Portély**. 3. h. nyakh. 10; 17, 14, 34.
- IV. **I. Marilla** (Szente 3). 2. **Felkelő** (3). 3. **Szavtlen** (16). F. m. **Embona**, **Álmona**, **Manoika**, **Boglyas**, **Cserkésző**. Nyakh. 1/2 h. 10; 48, 19, 16, 34.
- V. **I. Xerxes** (Gimpf 8/10 r.). 2. **Paul** (p) 3. **Petite** (6) 1 h. 10 h. 10; 15.
- VI. **I. Dunaj** (Singer pari). 2. **Fodros** (2 1/2). 3. **Blodian** (3). F. m. **Elopatent**, **Marmara**, **Blockhead**, **Fenyegerek** II. 1 h. fejh. 10; 22, 12, 15, 12.

Üzlet eladás vagy vétel végett, ugyszintén lakás ügyekben sürgösen keressék fel irodámat: „FREUD” Budapest, Miksa uca 13. Tel. J. 72-63

Brillánsokat, gyöngyöket, rágógumikat bárkinél drágábban vessz: **Székely Emil** Király uca 81. szám, Teréz-templommal szemben

MATTEINE poloskát kiírtja Király ucca 16 Telefonszám 161-38

Kereskedő és Iparos Ujság

AZ ÚJ KAMARA

IX.

Madarassy-Beck Gyula báró

A kevesek közül való, akiknek alakját a pénz rideg világában romantika veszi körül. Markáns egyénisége egy idő óta nem szerepel a főváros nagyvilági életében, s a Kereskedelmi Csarnok bájója, aki mint a budapesti nagykereskedők testületének elnöke lett tagja az új kamarának pénzügyi tranzakciók lebonyolítására Amerikába hajózott, még mielőtt átlépte volna a Kamara küszöbét. Mondják Coriolánus gyanánt hagyta el munkásságának felfogását, a Magyar Jelzőlozshitelemban, melynek vezetését ugyan örökség gyanánt vette át anélkül azonban, hogy élvezhette volna a Herberk jelentéktelen de kényelmes sorsát, mert nem volt hajlandó nevének árnyékában szerényen meghúzódni s a ma is fiatal báró fiatal korától kezdve kereste és áhította azt a hatalmat, amely hite szerint nem a sors kedvezéséből, hanem képességeinek jutalma gyanánt illette meg. Évtizedekkel ezelőtt, mint országgyűlési képviselő egy parlamentben foglalt helyet Széll Kálmánal, bankjának kormányzójával. A fiatal bankvezér és képviselő már ekkor is nem egyszer került éles ellentétbe az emberi hiúságtól egyáltalán nem mentes kormányzóval, aki pedig Magyarország egyik legnagyobb súlyú politikusa és pénzügyi kapacitása volt. Érthető tehát, hogy Madarassy-Beck Gyula báró nem fogadta kitörő örömmel a francia gróftól, aki máról holnapra a hiteltől megbízásából mintegy Széll Kálmán örökere pályázott és diktálni kezdett abban a bankban, melyet Madarassy-Beck Gyula báró szinte magántulajdonának tekintett. Azzal az alkelöl és fölényes mozdulattal, mely személyiségének egyébként is bizonyos népszerűséggel vegyes tiszteletet szerzett, búcsút mondott tehát Madarassy-Beck Gyula báró a banknak, s azoknak a intézményeknek, melyekben vezetők szerepet vitt. Sőt úgy mondják, hogy még csak búcsút sem mondott, s noha Amerikába utazott, távozását mégis angolos volt. Ezért keveset tudni arról, hogy báró Madarassy-Beck Gyulának milyen tervei vannak a jövőre. Annyi bizonyos, hogy programjának elkészítésénél nem a kamarai tagsággal együtt járó kötelességek ellátása a legfőbb gondja. Lehetséges azonban, hogy amilyen hírtelen távozott, ugyanolyan váratlanul, s sikerekkel gazdagon fog visszatérni, hogy ismét fogadja azoknak hódolatát, akik kárörvendő mosollyal könyvelték el bukását. S ekkor bizonyára szerepe lesz a Kamaránál is. (H.)

Erasmó M. Reda Biella

Textilwaren aller Art
Representans von Textilfabriken

A gyárripar áldozatokra is kész a kereskedelmi szerződés megkötése érdekében

Biró Pál,

a Gyosz. alelnökének nyilatkozata

Azoknak a nyilatkozatoknak sorában, melyeket a „Kereskedő és Iparos Ujság” gazdasági életünk legkiválóbb reprezentánsaitól közölt, különös figyelemre és jelentőségre tarthat számot **Biró Pálé**, aki mint a Gyosz. elnöke s kiszemelt elnöke, mint nemzetgyűlési képviselő, s mint a legnagyobb vasipari érdekelttség irányítója, elvi álláspontjának a szerződés megkötésékor kétségtelenül gyakorlatilag is érvényt fog szerezni.

BIRÓ PÁL

a Gyosz. alelnöke a kereskedelmi szerződésekről munkatársunknak a következőket mondotta:

— A kereskedelmi szerződések ügye a magyar gyárripar legfontosabb érdekét érintik. Ezért ezzel a kérdéssel állandóan, komolyan és behatóan kell foglalkozni. A kereskedelmi szerződés megkötése tekintetében az utóbbi időben bizonyos haladást észlelhetünk, s különösen magyar részről megvan a jószándék ahhoz, hogy ezeknek a szerződéseknek megkötését minél előbb lehetővé tegyünk.

— Amint ismeretes, elsőrendű jelentősége van a csehszlovák szerződés megkötésének, mert ettől függ bizonyos mértékig a többi szerződések sorsa is. Sajnos éppen Csehszlovákiával hónapok óta folynak a tárgyalások anélkül, hogy a megvezetés sikerült volna létrehozni. Ennek azonban nem Magyarországra az oka. A cseh agrárpolitika eddig nem volt tisztában önmagával. Most végre megtörtént a döntő fordulat. Megállapították a gabona- és lisztvámokat, melyek nyilván-

valóan kiindulási bázisul fognak szolgálni a tárgyalásoknak. Ezek a vámtételek nem felelnek meg kívánásainknak, de ennek ellenére meg kell állapítanunk, hogy

komoly alap teremtetődött a magyar-csehszlovák kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozólag, s ha megegyezünk az ősz folyamán előreláthatólag létre fog jönni.

— Ebből a megegyezésből ki fog derülni, hogy a magyar ipar milyen nagy áldozatokat hajlandó hozni a mezőgazdasági kivétel biztosítása érdekében. Sajnos, a másik oldalon nem találkoznak ugyanilyen készséggel és megértéssel, de remélhető, hogy a közeledés itt is meg fog történni.

— Az olasz tárgyalások — amint ismeretes kedvező eredménnyel végződtek, s ugyanez mondható Ausztriáról is.

— Figyelemreméltó piaca lesz a magyar gyárriparnak, különösen a gépipar és villamosági ipar termékeire vonatkozólag Spanyolország is, s ezért a kereskedelmi szerződés beikklvezése örvendetes jelenségnek mondható.

— Mindenesetre az egész vonalon kötelese a termelő rétegeknek, tehát a mezőgazdaságnak és nagyiparnak, hogy a tárgyalásoknál a kormány helyzetét megkönnyítsék

nemcsak szaktanácsokkal, hanem a túlzott igények méltányos lecsökkentésével is. Követendő példát szolgáltatnak erre vonatkozólag a francia-német kereskedelempolitikai tárgyalások.

Augusztus 1-től 2 százalék a forgalmi adó kulcsa

A fázisrendszer kísérleti bevezetését elhalasztották — Mentesség az előlegfizetés alól — Évi 36%-os „adó-pótlék”

Megszűnik az Adóügyi Útmutató és Ellenőző hivatal

Néhány nappal a forgalmi adó kulcsának leszállítására beigért határidő előtt megjelent az erre vonatkozó rendelkezés, amely szerint

augusztus hó 1-től kezdve az általános forgalmi adó és az állatforgalmi adó kulcsa 2% lesz.

Az átmeneti rendelkezések közül a legfontosabb az, mely szerint az augusztus elseje után befolyó bevételek, amennyiben augusztus hó elseje előtt szállított áruk ellenértéként folynak be, továbbra is 3% forgalmi adó alá esnek, tehát aszerint kell 2, vagy 3% adót fizetni, hogy az árut a bevétel augusztus hó elseje előtt, vagy után adták-e át.

E reformmal kapcsolatban az új törvény adómentességet ad a saját háztartásában elfogyasztott árucikre, továbbá az alkalmazottaknak ételkészlet adott árucikreire is.

A külföldi kereskedők előnyösebb helyzetének megszüntetése iránt a törvény még nem intézkedik s ezt a kérdést még anélkül fogja a kormány az érdekképviseletekkel megtárgyalni.

Augusztus hó elsején lenne esedékes

az egyfázisú adóerőváltás kísérletképp való bevezetése

is, ez azonban egyelőre elmaradt, mert **Vargha Imre** pénzügyminiszteri államtitkár távollétében arról nem akarnak dönteni, de meg azért is, mert a kísérlet körébe bevonnandó cikkek körének kibővítése iránt a tárgyalások még nem fejeződtek be.

Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség ugyanis előterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez s egyúttal érintkezésbe lépett a budapesti Kereskedelmi Kamarával, valamint a Textilgyárosok Országos Egyesületével is abból a célból, hogy a kísérletet körébe a textilcikkeket is vonják be.

A pénzügyminiszter álláspontja szerint ezt a kísérletet csak oly árucikrekre lehet kiterjeszteni, amelyekre valamelyik területen kizárólagosan árusítanak, s az OKISZ előterjesztése éppen arra mutat rá, hogy a textilcikkekre forgalombahozatásával speeditű üzletek foglalkoznak, a kísérletnek textilárakra való kiterjesztését tehát ez a szempont sem akadályozhatja.

De he kell vonni a textilcikkeket azért

is, mert a kísérletnek gazdasági hatásai csak akkor ítélték meg, ha nemcsak néhány mezőgazdasági cikkről van szó, hanem olyan árucikkekről is, amelyeknek egyrészt inport útján, más részét pedig a hazai termelésből fedezzük. Ez esetben a kísérlet arra a kérdésre is feleletet fog adni, hogy a hazai ipar milyen arányú adóvisszatérítésre tarthat számot azon cikkek exportálása esetén, amelyeket megadózott mellékanyagok felhasználásával állított elő.

A közpénzüzetésre kötelezett cégek előlegfizetési kötelezettségére vonatkozólag a pénzügyminiszter teljesítette az érdekképviseleteknek azt a kívánását, hogy azok az adózók, akik nem nyegdevenként, hanem havonként akarják a forgalmi adót lefizetni, mentesítenek a havi előlegek befizetésére alól. A felelnek azonban ezt 20.000 korona okmánybélélygel ellátott kérvénnyel külön kell az Adóügyi Utmutató és Ellenőző Hivataltól kérniük, amely a pénzügyminiszter utasítása folytán a kérvényeket kedvezően fogja elintézni.

Miközben a pénzügyminiszter szelid, óhajtó mondatokban arra kéri a bankokat, hogy csillapítsák éhségüket és mérsékeljék a kamatszórását, a legnagyobb lelki nyugalommal írja alá azt a rendeletet, amely szerint az adó késedelmes befizetésére havi 3%, vagyis

évi 36% a késedelmi kamat,

tehát olyan súlyos kamatterhet állapít meg, amiót ma már a legeludgottabb vidéki bankok sem mernek felszámítani.

Mitsem változat a dolgon az, hogy a pénzügyminiszter nem késedelmi kamatnak, hanem adópótléknak nevezi ezt a megterhelést, mert hiszen lényegileg itt késedelmi kamatról lehet csak szó.

A mai gazdasági viszonyok között ilyen magas kamat teljesen jogosulatlan s az állam nem járhat elől rossz példával sem a kamatszóra fokozása terén, sem pedig abban a tekintetben, hogy miként kell a kamatterhet más elnevezésbe burkolva fokozni.

Eppen ezért az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség feltérjesztéssel fordult a pénzügyminiszterhez, amelyben a konszolidációs programból annyira kirívó 36%-os kamatlábnak mérséklését kérte.

A pénzügyminiszter már régebben bejelentette, hogy az adóügyi adminisztrációnak a népszövetségi főbiztos részéről s a parlamenti pártok által is követelt egyszerűsítése érdekében

az Adóügyi Utmutató és Ellenőző Hivatal mint önálló szerv megszűnik.

Az erről szóló rendelkezés a közadók kezelésére vonatkozó utasítás keretében a hivatalos lap egyik legutóbbi számában jelent meg s bár a rendelet az Adóügyi Utmutató Hivatal megszüntetéséről kifejezetten nem intézkedik, abból a körülményből, hogy a közadók kezelése terén ennek a hivatalnak a jövőben már szerepe nem lesz, önként következik, hogy a hivatal önállósága is megszűnik.

Egyes hírlapi közlemények a budapesti adófelügyelőségek megszűnéséről is hírt adnak azon az alapon, hogy az új utasításban ezek a hivatalok sincsenek megemlítve. Ez téves következtetés, mert az utasítás a pénzügyigazgatóságokat továbbra is fentartja, már pedig Budapesten a pénzügyigazgatóságok alatt adófelügyelőhelyetteseket kell érteni, akiknek hatásköre továbbra is megmarad. Bizonyos reformoknál, nevezetesen az adóbitósággal való szorosabb kapcsolatról itt is szó van ugyan, de ez a reform még nagyon kezdetleges tervezeti stádiumban van.

Magyar Általános Hitelbank. A Magyar Általános Hitelbank igazgatósága a részvényesek folyó hó 27-én tartandó rendkívüli közgyűlésén javasolni fogja, hogy a részvényeseknek 4:1 arányban átvételre lejárlandó új részvények kibocsátási ára darabonként 335.000 koronában teljuel állapítsák meg, az elővételi jog pedig f. évi július 27-től augusztus 5-ig bezárólag legyen gyakorolható.

Donáth Jenő és Társa
Budapest, IV. kerület, Szorb utca 5
S. adington & Co Ltd
Londoni postagyári cég vezérképviseletű

Nem gondoskodik a vámtörvény végrehajtási utasítása a tranzitkereskedelemtől

A múlt héten jelent meg hosszas késelem után az új vámtörvény végrehajtási utasítása, melyből az érdekeltség a vámkezelés bürokratikus intézkedéseinek enyhítése mellett főképpen a tranzitkereskedelem fejlődési lehetőségeinek biztosítását remélte. Sajnos, ez a reménység nem vált be és az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség legutóbbi Ledermann Mór elnöklésével tartott ülésén elhatározta, hogy a tranzitkereskedelem biztosítása érdekében a végrehajtási utasítás megleelő módosítását fogja kérni.

Az ülés előadója Deményi Aladár dr. volt, aki kifejtette, hogy közgazdaságtanilag a tranzitáruk iránti hivatásúnak csak akkor felelnek meg, ha a tranzitáruk betárolt árut cserélni lehet ugyanolyan vántarifátul de bel-földi gyártmányú árukkal.

Reiman Gyula és a magyar automobilizmus negyedszázados jubileuma

Egy negyed évszázaddal ezelőtt alapította meg cégét, s vetette meg ezzel egyidejűleg a magyar autokereskedelmnek s a Magyar Automobilklubnak alapjait is Reiman Gyula, aki már igazgatója volt a Belvárosi Takarékpénztárnak, amikor éles szemmel és kitünő előrelátással felismerte az automobilizmus jövőjét s kiváló képességeivel s nagy szaktudásával annak szorgalmazásába szegődött. Reiman Gyula kezdeményezésével egy egészen új szakma kereskedelmi megszervezését indította meg, s természetesen, hogy ennek a szakmának ma is vezetője és egyesületi elnöke. De egyik köztisztelőben álló vezére az egész magyar kereskedelemnek is, mely kevesen olyan komoly képzettségű, alapos műveltségű egyéniséggel diszkeskedhet, mint Reiman Gyula.

Reiman Gyulát jubileuma alkalomával egyébként számosan keresték fel üdvözléssel, így többek közt az OKISZ elnöksége is. Az Automobilkereskedők Egyesülete pedig szeptember havában díszkönyvvel keretében fogja innepelni Reiman Gyula s vele együtt a magyar automobilizmus jubileumát.

Vasárnap éjjel dolgoztak a sütőműhelyekben

Mint ismeretes, a pékmesterek és pékmunkások között még mindig nem jött létre a megegyezés a vasárnap munkaszünetre vonatkozólag és hetek óta állandóan nyílt kérdés, hogy hétfőn reggel kap-e friss süteményt a fővárosi közönség. A munkaadók felfogása nem egyetemes a vasárnap munkaszünet kérdésében, s nagyrésztük hajlandó ebben az ügyben méltányos megállapodást létesíteni. Eppen erre való tekintettel elhatározta a sütőmunkások szervezőbizottsága, hogy már régebben meghozott határozatát a vasár-

napi éjszakára felfüggeszti és így azt egy héttel kitolja. Ennek következtében ma éjjel dolgoztak a pékműhelyek és hétfőn reggel lesz még friss péksütemény.

A továbbiakra vonatkozólag a kereskedelmi miniszter által esütőre egybehívott ankét fog véglegesen határozni, a pékmunkásoknak ott elfoglalando álláspontja felől pedig a szervezőbizottságnak ma délutánra összehívott ülése dönt.

Hogyan játszotta ki a főváros a szorzószám leszállítását

Hétmillióba kerül a kereskedőknek a tagsági kötelekbe való felvétel — A luxusautók, magánfogatok kedvezőbb elbánásban részesülnek, mint a taxik és bércoksik

A főváros antiszociális, polgárelles cselekedeteire legjellemzőbb az az intézkedés, amelyet most, a szorzószám leszállításával kapcsolatban hajtottak végre a városban. Az egész ország lakossága hónapok óta elkeveredett harcol és követeli, hogy szállítsák le a teljesen igazságtalan és súlyos terheket jelentő szorzószámot a viszonyoknak és a tényleges értékek meglelően. A minden oldalról jövő nyomás következtében végül a kormány elhatározta, hogy július 1-től 14.500-ra szállítja le a szorzószámot, de mire ez az elhatározás életbe lépett, a tényleges arányérték megnőtt néhány száz koronával alábbszállt. Ez azonban már nem jelentett volna nagy veszedelmet, hiszen a polgárok úgy vélték, hogy ezentul minden aránykoronánál 2500 papirkoronát fognak megtakarítani. De a főváros is résen volt és a Nádkerttől ügyből ismeretes gyorsasággal gondoskodott arról, hogy polgárai ne soká üvendezhessenek eme hiedelmüknek. Először arra gondoltak a város urai, hogy

a jelenleg az aranyparitás 75%-án álló egységárakat és illetékeket fel emeljük a 100%-os aranyparitásra az akkor veszteség nélkül számíthatják át az árakat a 14.500-as szorzószámmal papirkoronára.

Kiderült azonban, hogy a legtöbb illeték, adó és vám már eddig is elérte a 100%-os aranyparitást, ezek emelése tehát nem lehetséges, viszont ha új szorzószámmal számítják majd át papirkoronára ezeket a tételeket, kevesebb lesz a bevétel. Erre a főváros „lemondott” az árak aranyparitásra való emeléséről, ehelyett azonban

az egész vonalon megszüntette az aranyban való számítást és a 17.000-szeres szorzószám alapján papirkoronában fixozta az összes egységárakat, adókat, illetékeket, vámokat, stb.

Előállott tehát az a helyzet, hogy egyes árak és illetékek jelenleg az aranyparitás 120%-án vannak, de a legmérsék-

tebb egységár is legalább 95%-a a valószínű aranyparitásnak.

A községi kötelekbe való felvétel díja 1.700.000 K, illetőségi bizonyítvány 340.000 K, külföldi honos részére a községi kötelekbe való felvétel kilitásba helyezése 2.380.000 K, örökbefogadás utáni honosítás díja 3.060.000 K, szakképzettséget nem igénylő vállalkozással, áruk vételével, eladásával, közvetítésével foglalkozók (kereskedők, ügynők) részére a községi kötelekbe való felvétel kilitásba helyezése 6.800.000 K, azoknál a külföldieknél, akik az ország területén születtek s állandóan itt laknak 2.040.000 K, visszahonosított körök részére a községi kötelekbe való felvétel kilitásba helyezése 1.370.000 K.

A közlekedési adó egyfogatú bércoksnál havi 119.000, kétfogatú bércoksnál 187.000 K. Bércutók 16órónkint és éventkint 595.000 K. közlekedési adót tartoznak fizetni. Hogy ezek a súlyos adók mennyire megrágitják a közlekedési eszközök tarifáját, azt maga a polgárság tudja a legjobban. Érdekes azonban, hogy azok, akik luxusból tartanak fogatot, autót, azok kiváltságos elbánásban részesülnek a fővárosnál, mert sokkal kevesebb adót kell fizetniük, mint a szegény, kizsúszulóban levő hakerosoknak, konfliktusoknak, vagy a konkurenciától színylódó bércutóknak. Akinek például egy gumirúdlis egyfogatúja van új kedvtelésére, az csak 102.000 korona adót fizet havonta. Aki pedig magánflakerán naponta végigrobbog a Stefáninán, csak 170.000 K-t. Még jobb dolguk van az autótulajdonosoknak, akiket isten tudja, mi okból, rendkívül méltányos elbánásban részesít a főváros. Mert az új közlekedési adótartifa szerint a 10 16órós magánautó éventkint és 16órónkint 255.000, a 20 16órós 340.000, a 30 16órós 425.000, a 30 16órón felüli autót pedig 510.000 korona adót fizet éventkint és 16órónkint. Ám miért kell egy kis autótaxinak kétszer annyit fizetni, mint a kis luxusautó mil-liódos tulajdonosának?

Új rendszer a postacsomagok feladásánál

A léépítés mai korszakában, amidőn a kereskedelmi vállalatok csak annyi alkalmazottat tartanak, amennyi a vevők kiszolgálására nélkülözhetetlenül szükséges, sokszor okoz gondot és bosszúságot a vállalatoknak a postacsomagok feladásánál tapasztalható torlódás, amely miatt egy-egy alkalmazott egész délelőttiét kénytelen a postahivatalokban való ácsorgással eltölteni.

Az ebből eredő felesleges gazdasági károsodás elkerülése céljából a postaigazgatóság megengedte a Friedrich és Kormos postacsomagszállítási vállalatoknak, hogy Szerecsen uca 21. szám alatti telephely gyűjtőhelyet létesíthessen. A cég a vállalatok által megjelölt, vagy telefonon kitiűzött időben pontosan elviteli a vállalatok telephelyéről a postacsomagokat, s ezért darabonként súlrya való tekintet nélkül 1000 koronát számít fel.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Az OKISZ közleményett Szarka István dr. szerkeszti

Nincs több gond a postacsomagokkal, mert a FRIEDRICH ÉS KORMOS postacsomagszállítási vállalat Szerecsen uca 21. Tel. 33-26 naponként a hétfői szállítja el a csomagokat súlrya való tekintet nélkül drbonként 1000 koronáért

Beck Vilmos és Fial gyapjéárugyárai Gross - Meseritsch Emerich Dité Hempole Iroda: Bécs VI, Nirschengasse 25

Holczer Viktor, Budapest ékszerezés, arany- és ezüstművés Gyár és raktár: IV. Károly körút 10 (főtem.) Vilmos erőre berendezve. Készít mindenféle ékszer, arany- és ezüstmunkát, alakítást és javítást. Állandó raktár mindennemű ékszer, arany-, ezüstművekben és órákban. Telefonszám: 116-24

Pártos, Grosz és Tsu posztó-, bélelő-, nagykisvárosi V. Erzsébet-út 19. Nagy választék: Libéria, rendőrségi tüzőtöltő, közszállítási és kocsiosztokban

KLINGER IG. gyapjászövet-gyáralnak: Neustadt an der Tafelflokte I. B. Jungbunzlau I. B. Kratzau I. B. Dalowitz I. B. vezérképvislete Magyarország számára Bécs, Zellinkagasse 4

WEISZ SÁNDOR ÉS RÓNA Posztó- és bélelőárugyereskedés Budapest, V. kerület, Arany János uca 22. szám

Böhler Zeigmond és Társa, Budapest Gyors-, teher- és gyűjtőforgalmak TELEPEK: Wien, I., Biberstrasse 8 — Brün, Davadeln 6. — Warnsdorf, Carl Wagnerstrasse

GROSZ ADOLF Posztó és kézműru nagykisvárosi Budapest, V. kerület Vilmos császár út 19 Telefonszám: 110-40.

Pártoljuk a hazai ipart! Schwartz és Hirschberg pamutszövet- és bélelőárugyereskedők A Budapest — Warnsdorf Pamutszöveggyár R.-Társ. egységárúitói lerakata. Budapest V, Zrinyi uca 15

ELSZAKHATATLAN SZÖVET-ÉS MUNKARUHÁK GUTMANN J. & Tsa BUDAPEST, BAKÓCZI-ÚT 16

Deutsch Mór és Fial Vilmos császár út 6 Férfi-, fiú- és gyermekruhagyár. Szürme-árugyár. Posztó- és bélelőárugyár nagyban

FOGÁSZAT-DENTIST MÁRFAI ARTÚR ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ IV. KÁROLY KÖRÜT 26

W A R E N H A U S KLEA VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87 SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUS WIEN

MAGYAR DIVATCSARNOK Rákóczi út 74 Rákóczi út 74